

Szerkesztőség:

Arad. Acsev.-palota

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat
Bulev. Rezele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Függőnyelv: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS:

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egyes évre — — — 1080 Lej

Fél évre — — — 540 Lej

Negyed évre — — — 270 Lej

Havonta — — — 90 Lej

Hirdetések díjszabás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lej

VASÁRNAP — — — 6 Lej

Bucurestiben 50 banival több.

Kisebbségi miniszterium.

A sajtót a napokban bejárta a hír, hogy a kormány kisebbségi miniszteriumot akar felállítani. Ha igaz ez a híresztelés, akkor csak örömmel vehetjük tudomásul a kormány tervét. Az persze a kérdés, hogy tulajdonképpen mit akarnak ezzel az új miniszteriummal. Ha a kisebbségek érdekében állítják fel, tehát azért, hogy az ország kisebbségi sorsban élő polgárainak legyen hová fordulniuk panaszaikkal, úgy szívesen üdvözöljük a kormány szándékát.

Mert eddig ugysem tudunk hova menni, ha valami bajunk akad. Amikor arra került a sor, hogy a kisebbségi polgár számokkal ki sem fejezhető sérelmeinek valamelyikét, azt talán, amely momentán legjobban vágott a husába, orvosoltassa valahol odafent, akkor egyszerre senki sem volt illetékes. Küldözték, a szerencsétlent egyik miniszteriumból a másikba, itt iktattak, ott magyaráltak és a sok hivatali szobában úgy elsikkadt az ügy, mint ha sose nyújtotta volna be.

Az első, ami fontos a dologban, hogy a kisebbségi minisztert a kisebbségek közül szemeljék ki. Mivel pedig a legnagyobb kisebbségi nép Romániában a magyar, reméljük, hogy Románia kisebbségi minisztere magyar ember lesz. Így van ez Csehszlovákiában, de így volt ez a régi monarchiában is, ahol a horvát miniszter minden esetben horvátországi ember volt. Természetes dolog, hogy az új miniszternek élveznie kell a kormány bizalmát, hisz enélkül képtelen volna bármilyen eredményes munkát is végezni. De amennyire fontos, hogy a kisebbségi miniszter a kormány egyik bizalmas embere legyen, ép oly súlytal esik a latba, hogy teljes mértékben bírja a kisebbségek bizalmát is, azokat a miliókat, akiknek ügyét képviselnie kell, majd magas pozíciójában. Valószínűnek látszik, hogy a kormány sok ügyes-bajos dolga között is törekszik a kisebbségi kérdés végleges rendezésére, mert ha ez a hír igaz, akkor a kisebbségi miniszterium felállítása sem jelenthet mást, mint ennek a régóta vajudó és oly sokáig hiába vajudott kérdésnek helyes mederbe való terelését. Ez a gyakorlatban annyit jelentene, hogy egy helyen összpontosulnának a széteső dolgok, a kisebbségek pedig éreznék, hogy van ott valaki, ment Bucurestben ugyanabból a sorból való, aki szószólójuk és védelmezőjük, aki képviseli a kisebbségek érdekeit a kormányban. Ez a tervezett új miniszterium nemcsak a kisebbségekre lenne kedvező, hanem nagy könnyebbséget jelentene a kormánynak is, amely itt akumulálhatná az elintézendő kisebbségi ügyeket és mentesítené a többi miniszteriumokat a felesleges munkától. Mindez azonban arra az esetre áll, ha a kormánynak valóban jóindulatu céljai vannak és ezzel az új intézkedéssel nem akar újabb pandurt ültetni a kisebbségek nyakára.

A magyar kormány válasza Románia demarsára.

A válaszjegyzék a két állam kölcsönös barátságát hangoztatja. A demars ügye a magyar külügyi bizottságban. — Bucurestibe még nem érkezett meg a válaszjegyzék.

Bucurestiből jelentik: Magyarország válasza az esti órákig még nem érkezett meg a román demarsra. A Lupta azt hiszi, hogy az eddigi késés a nagyhatalmak intervenciójával magyarázható. A nagyhatalmak ugyanis állítólag felhívták Magyarország figyelmét azokra a következményekre, amelyek a revíziós propaganda folytatásával járhatnak. Beavatottak azt hiszik, hogy Magyarország jegyzéke a román demarsra más hangú lesz, mint a jugoszláv és csehszlovák követeknek adott szóbeli válasz.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A Magyar Távirati Iroda ma este a következő kommunikét adta ki: A magyar kormány ma átnyújtotta a budapesti román követnek Bethlen István gróf magyar miniszterelnök május 26-án tartott beszéde tárgyában küldött jegyzékre szóló választ. A válasz lényegileg megegyezik azzal, amit Walkó Lajos külügyminiszter a nála megjelent jugoszláv és cseh követekkel élőszóval közölt. A jegyzék további része utal arra, hogy a román kormány hivatkozott arra, hogy a Románia és Magyaror-

ság viszonyának megjavítására törekszik. A magyar kormány határozott szándékát fejezi ki ezirányban és azt a reményét, hogy a két állam őszinte szándéka meg fogja könnyíteni a kölcsönös megértést és barátságot.

A felsőházban ma a külügyi bizottságban a bizottság elnöke Berzeviczy Albert szóvá tette a kisantant demarsát és azt mondta, hogy nem engedhető meg, hogy Magyarország úgy álljon a világ közvéleménye előtt, mintha békebontó lenne. A bizottság helyesléssel fogadta Berzeviczy beszédét, majd Walkó Lajos külügyminiszter szólalt fel. József kir. herceg rámutatott arra, hogy az utóbbi időben a francia sajtó lényegesen más hangon ír a magyarországi viszonyokról, mint azelőtt és az ellenségeskedés hangja eltűnt. Örvendetes volna, — mondotta, — hogy a francia közvélemény újabb irányzata átterjedne a hivatalos francia körökre is. Bethlen István miniszterelnök hangsúlyozta ezután, hogy hosszabb ideje törekszik azon, hogy Franciaországgal a viszonyt megjavítsa.

Megegyezés nélkül végződtek a bécsi optánstárgyalások.

A román és magyar delegáció közös kommunikét adott ki a tárgyalások sikertelenségéről. — A román bizottság folytatni kívánja a tanácskozásokat, a magyarok viszont a Népszövetségre öhajtják bizni a döntést.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának telefonjelentése.) A kamara ma délutáni ülésén dr. Lupu volt az első felszólaló. Az összes népeknek élniök kell — mondja — a magyaroktól sem kell elvenni ezt a lehetőséget. Követeli, hogy a kormány hívja vissza delegátusait a bécsi tárgyalásokról, mert a magyarok az optánsok ügyét propaganda céljaira használják fel ugyanakkor, amidőn mi Titulescu beszédét kivéve, semmiféle akciót nem folytattunk. Hangsúlyoznunk kell, hogy ebben az ügyben semmiféle döntőbírósnak nem vetjük alá magunkat. A Népszövetség tudja meg, hogy utolsó szál emberünkig meg fogjuk védeni hazánk területét.

Bécsből telefonálják, hogy a román-magyar optánsügyet tárgyaló két delegáció ma lezárta tanácskozásait. A mai záróülés délután tíz órától délután háromnegyed egyig tartott. A tanácskozás végén egy közös kommunikét fogalmaztak és adták ki. A tárgyalá-

sok folyamán az optánsügy anyagát teljesen feldolgozták. Megegyezést azonban nem sikerült elérni. Nem jelenti ez azonban azt, hogy az optánsügy lekerült volna a napirendről. A két delegáció által kiadott kommuniké így szól:

„A május 30-ika óta Bécsben folytatott magyar-román optánstárgyalások ma zárultak le. A két delegáció arra törekedett, hogy az egész anyagot feldolgozza. Megállapították, hogy eddig nem sikerült megegyezést elérni, miért is a két delegáció jelentést tesz kormányainak. A román delegáció, tekintettel arra, hogy a tárgyalások jelenlegi állása alapján valamely gyakorlati megoldás nem látszik kizártnak, — ajánlatosnak tartja a tárgyalások folytatását. Ezzel szemben a magyar delegáció éppen a megegyezés elérése érdekében javasolja, hogy forduljanak közös egyetértésben a népszövetség titkárához. Az indítványok fellett a két kormánynak tartották fenn a döntés jogát.”

A két delegáció tagjai a délutáni órákban elhagyták az osztrák fővárost.

Megalakult az aradi kereskedelmi és iparkamara tanácsa.

Egyetlen, fuzió listát nyújtottak be a törvényszekhez. Junius 30-án csak a lista egyhangú megválasztását hirdetik ki. Arad kereskedői, és ipari társadalma teljes mértékben képviselve van az új vezetőségben

(Arad, június 22.) Az aradi kereskedelmi és iparkamara életében ma igen érdekes esemény történt. Tegnap este nyújtotta be a kereskedelmi és iparkamar interimár-bizottsága az aradi törvényszékhez a Junius 30-án történő kamarai tanácsválasztásokra vonatkozólag jelölő-listát. Ma délután pedig értesítette Hargott György törvényszéki főelnök a kamara vezetőségét, hogy mivel a választásokra csak egy listát nyújtottak be, a benyújtási határidő lejártáig.

Junius 30-ikán választás nem lesz, hanem az elnök a benyújtott listán szereplőket fogja egyszerűen a választói törvény értelmében kamarai tanácsstagoknak deklarálni.

Eykép az aradi kereskedelmi és iparkamara új tanácsa máris megválasztottnak tekinthető és a junius 30-iki választás csak egy deklaráció lesz mindössze. Az egységes lista összeállítása, értesülésszerűen, minden különösebb nehézség nélkül ment végbe és a kamara eddigi szelleméhez mértén, minden politika mellőzésevel olyan emberek lettek az új tanács tagjai, akik minden tekintetben megfelelnek majd foglalkozásuknál, egyéniségükénél és rétermettségükénél fogva a hivatásnak, mely rájuk vár.

A kamara új tanácsstagjainak névsora egyébként a következő:

Kereskedelmi osztály.

I. csop. Rendes tagok: Iltsi Adler Andor, br. Andronyi Lajos, Deutsch Andor, Domán Sándor, Fejér Gábor, Constantin Mihály, Faragó Rezső, Burza Cornel, Hegyi Albert, Kornis Ede, Taur János Leókos Béla. Póttagok: Schwarz Adolf, Szenes Henrik, Secula Axente, Angele Mátvás, Bing János, Haralamb Henry, Icsanu István, Holländer Emil, Sevici Sava, Kardos Jenő, König Miksa, Chirici Aurel.

II. csop. Rendes tagok: Omescu Cornel, Bosniac Victor, Meer Armin, Bársony Andor, Brata János, Garciu András, Liszka Pál, Juhász Gábor, Stefu György, Bota Márk, Radovan Milivoj, Halic Péter, Balasiu János.

Póttagok: Hoffmann Ottó, Szabó Sán-

dor, Butariu Ágoston, Popovici Aurel, Iovitu György, Filimon János, Kerpel Izidor, Erdős Pál, Pintea János, Engel Gyula, Pöhm János, Crainic Amos, Floruti Iovi.

Ipari osztály.

I. csop. Rendes tagok: Neuman Károly, Vlad Sándor, Jellinek József, Marcus Mihály, Mateescu István, Mairovitz Márton, Petrescu Miklós, Rácz Sándor, Niculescu Cristea, Vignyázó László, Serbanescu Miklós, Zádor Imre.

Póttagok: Bustiu Sándor, Antonescu Virgil, Braun Gusztáv, Miclosi Emil, György Menyhért, Kleinhändler Ábris, Reusz Miklós, Popovici György, Rajz Jenő, Iovita András, Pápay Lajos, Reisman Jenő.

II. csop. Rendes tagok: Rozvan Pál, Lazar Cornel, Szántav Lajos, Steigerwald Alajos, Karátsanyi Döme, Reinhart Gyula, Siat Vince, Felnečan Péter, Assael Károly, Zima Tibor, Glück József, Marian János, Tyirity Milan.

Póttagok: Kohn József, Czeiler István.

Anglia kevesli a jóvátételi összeget.

Ujból letárgyalják a Young-tervezetet. — Az angol kormány új értekezletet hív össze.

Londonból jelentik: A Daily Herald valószínűnek tartja, hogy júniusban jog egybeválni az az értekezlet, mely a háborús adósságok kérdéséről és a Young-féle tervezetet fogja újból letárgyalni. Az értekezlet színhelye Lugano lesz.

A Daily Telegraph szerint az angol kormány haladéktalanul érintkezésbe lép a szövetséges államok, valamint Németország kormányával és azt fogja indítványozni, hogy az

értekezlet a jóvátételről, valamint a Rajnavidek kiirtéséről is tárgyaljon. A lap szerint az angol kormány nem akarja teljességében a Young-féle tervezetet elfogadni, azonban hajlandó általánosságban a megbeszélések bázisának tekinteni.

A Daily News azt írja, hogy Snowden kincstári kancellárt nem elégitik ki azok az összegek, amelveket a Young-féle tervezet Nagybritania javára megállapít.

Mexikóban csak a szószékről taníthatják a vallást.

Az iskolákban tilos a vallásoktatás. Szétválasztják az egyházat az államtól

Mexikóból jelentik: Az Aradi Közlöny jelentette már, hogy Mexikóban az állam és a katolikus egyház között helyreállt a béke. A katolikus templomokban engedélyezték az istentiszteleteket és az ellentétek eliminálására, most Fortes Gill elnök olyan rendszert kíván bevezetni, hogy az államot és egyházat szét-

választják. Az iskolákban nem engedélyezik a vallásoktatást, de ehelyett a templomokban a szószékekről szabadon hirdethetik a biblia tanait. Tehát a hosszú és inkvizíciós katolikusüldözés teljesen elmult Mexikóban és a papság újból teljes nyugalommal folytathatja hitbeli tevékenységét.

A Sing-Sing legyház.

Ujságíró a villamoszékben. — Az udvarlás halálraítelt. — Hogyan élnek a legnagyobb amerikai legyház bennlakói?

(Newyork, június 22.) Sing-sing. Amikor az ember ezt a szót hallja, sötét, középkori börtönre gondol, ahol nyomorúság és depresszió uralkodik. A valóság egészen másképp fest. A világ leghíresebb és legtöbbször emlegetett fegyintézete önálló, a maga külön életét élő város, amelynek jelenleg körülbelül 1700 fegyenc lakója van. A Sing-Singnek van nagy pékműhelye, mosódája, tyukfarmjai, nagy gyárai, amelyekben természetesen fegyencek dolgoznak napi 8—9 órát. Saját tűzoltósága és kórháza is van ennek a fegyencvárosnak és pedig minden mintaszzerű állapotban.

Kétszer hetenként kapnak a fegyencek tisztá fehérneműt és hetenként egyszer fürdhetnek a modernül felszerelt fürdőben. Érdekes, hogy a Sing-Sing lakói nem viselnek egyforma rabruhát, hanem különböző színűt és a színt minden fegyenc tetszése szerint váltogathatja meg. Kivételt képeznek ez alól a halálraítelték, akik sűrű durvaruhát kapnak, akárcsak Európában.

Féltíz órákor este van takarodó a Sing-Singben. Ekkor minden fegyenc visszavonul cellájába, amely olyan kicsiny, hogy csak egy tábori ágy fér el benne és még egy kis hely marad a fegyencnek, hogy fel tudjon öltözködni.

A fegyenceknek reggel 6 órákor kell fel-

keln. Az egész napot munkával töltik. A pénzt, amit keresnek, a fegyintézet igazgatósága elteszi számukra, hogy kiszabadulásuk napján legyen miből élniük. Hetenként 3 dollárt kapnak keresetükből, ezen pénzen vehetnek amit akarnak. A munka befejezése után tetszés szerint bármivel foglalkozhat minden fegyenc: olvashat, cigarettázhat, sportolhat stb. Nem is elégedetienek a Sing-Sing lakói — ez volt az impresszióm a fegyencekkel való beszélgetésem folyamán.

A fegyintézet kertjében van egy nagy madárház, amelynek lakóit egy hatvanéves ember gondozza. Megkérdeztem tőle, mióta van itt. „tizennégy éve” — válaszolt kérdésemre és mikor azt kérdeztem, hogy miért került a fegyházba, egész egyszerűen ezt a választ adta: „megöltem a feleségemet”. Nagyon csodálkozó arcot vághattam ehhez a kijelentéshez, mert az öreg ember mindjárt hozzáfűzte a magyarázatot is: „Nem tudtam vele bírni”.

Mikor már mindent körüljártam, megtekintettem az úgynevezett „death house”-ban levő villamoszékét is. Ugyanazon az uton mentem, amelyen a halálraítelték szoktak menni, amikor a villamoszékhez vezetik őket. — Egy keskeny folyosó vezetett egy faajtóhoz, amelyen ez a szó állt: silence. Az ajtó abba a helyiségbe nyílt, ahol a villamoszék áll. A szoba közepén van elhelyezve a villamoszék, az egyik sarokban pedig négy pad áll az újságírók és a tizenkét tanu számára, akiknek minden kivégzésnél

jelen kell lenniük. Ez az egész felszerelése a szobának, különben négy rideg fal és a mennyezeten egy négyszögletes ablak. A vezetőm beültetett a villamoszékbe és odaszijazott, úgy, amint a halálraíteltéket szokás, azután bekapcsolta a villamosáramot ötven voltra. Szívem erősen dobogott és elképzeltem azt, amikor a halálraítelték testén keresztül kétezer voltos áramot bocsátanak. Másfél percig hagyják az áramot kétezer volton és azután redukálják ezeröttszáz voltra. Ez mindössze két és egynegyed percig tart, amely után az orvos megvizsgálja, vajjon a villamosáram végzett-e már az elítélttel.

„A rabot halottnak nyilvánítottam” ezekkel a szavakkal jelenti be az orvos a beállott halált, majd a holttestet a székről lecsatolják és hordágyon a szomszédos szobába viszik. Itt megvizsgálják a halott agyvelejét, ezután beteszik a holttestet egy jégszekrénybe, ahol 4 napig marad, amely idő alatt az elítelt hozzátartozói elvihetik a holttestet.

Vezetőm, aki a fogházat nekem megmutatta, sok roppant érdekes élményt mondott el, amelyet husz év alatt látott a kivégzések alkalmával. Így elmondta azt a hihetetlen esetet, hogy husz év előtt kivégzésre vittek egy fegyencet, aki egész családját kiirtotta. Mielőtt az áramot megindították, megkérdeztek tőle, van-e valami mondani valója. Erre a halálraítelt a legnagyobb nyugalommal azt válaszolta, hogy szívesen felállna mint gentleman, hogy helyét egy hölgynek engedhesse át.

H. E. Gradenwitz.

Mit kíván anya és gyermeke? **Höfer** hintőport, krémet, szappant

Az egységes szakszervezetek a vádlottak padján.

Nagy érdeklődés nyilvánult meg a mai főtárgyalás iránt. — A védők frontja érvekké bombázta a vád hadállásait. — Ítéletki hirdetésre június 28-án kerül a sor.

(Arad, június 22.) Ritkán látott tömeg tolongott ma reggel a törvényszéki folyosóján. A szindikátusok felosztása ügyében mára tízre ki a folytatólagos főtárgyalást Ianculescu elnök. Kilenc órára már zsufolásig megtelt a terem és sokan kiszorultak a folyosóra.

Kilenc óra után néhány perccel nyitotta meg a tárgyalást Ianculescu elnök. Szavazóbíró Pop törvényszéki bírósági volt, a vádat Niculescu főügyész képviselte, míg a szakszervezetek képviselőiben dr. Nagy Hugó temesvári, Sissu Petre bucaresti-i és dr. Gherman Dante aradi ügyvéd jelentek meg. A tárgyalás megnyitása után Ianculescu elnök felolvasta a beidézett szindikátusi vezetőik névsorát és megállapította, hogy kik jogos képviselői a tizenegy szindikátusnak, majd felkérte a főügyészt és a védőket, hogy kezdjék meg az ügyet érdemében megvitatni.

Dr. Gherman Dante erre kijelentette, hogy tulajdonképpen csak ma történt meg a per konstituálása, amikor beigazolást nyert, hogy kik a jogos képviselők. Kéri az egész eljárást megismétlését, hogy a védelem kifejezhesse perbeli kifogásait és kéri, hogy mielőtt az érdemi tárgyalásba belekezdene, a törvényszék rendelje el a bizonyítékok precizizálását, mert nem lehet követelni, hogy a védelem anélkül, hogy a vád tartalmát és bizonyítékait ismerné, védekezhesse.

Sissu Petre rámutatott a bizonyítás szükségességére, mert a dossziókban levő bizonyítékok még nem képeznek semmiféle bizonyítékot.

Niculescu főügyész ellenezte mindazoknak a kéréseknek teljesítését, amit a védelem előterjesztett és kérte, hogy a tizenegy szindikátus ügyét egyesítse a törvényszék. Ianculescu elnök ezután kihirdette a bíróság határozatát, mely szerint a tizenegy szindikátus ügyét egyesíti.

Niculescu főügyész kezdte meg ezután vádbeszédét, ami közel másfél óra hosszat tartott. Rámutatott arra, hogy ezek a szindikátusok nem egyebek, mint a kommunizmusnak a darázsfaszke, amelynek tagjai politikai tevékenységet fejtettek ki és a kommunista propaganda szolgálatában állanak. A szindikátusok, amelyek tisztán gazdasági alakulatoknak készültek, veszedelmes tere csuszák és a fennálló társadalmi rend és állam alakulásában munkálkodtak.

Dr. Gherman Dante nagyszabású védőbeszédében rámutatott a per keletkezésére. Elmondotta, hogy néhány hónappal ezelőtt a parlamentben megtámadták a főügyészt, mert nem járt el elég szigorúan a tüntető munkásokkal. A kormány pedig azt akarja, hogy a bíróságot politikai céljainak megvalósítására használja fel. Kéri a bíróságot, hogy őrizze meg függetlenségét és ne legyen a kormány eszköze az ítélelhozatalnál. Foglalkozott ezután a temesvári kongresszussal és kimutatta, hogy a kongresszuson kizárólag gazdasági kérdéseket vitattak meg. Hogy a kongresszus után a szindikátusoknak egyes tagjai, esetleg vezetői, összeverekedtek az uccán a rendőrséggel, azért még nem lehet felelősségre vonni a szindikátusokat. Az egész pert Gherman szerint azért inscenálták, mert az ellenzék támadta a kormányt, hogy gyenge, most megakarják mutatni erős kezüket és tíz éve fennálló gazdasági szövetkezetekre, amelyeknek működését állandóan ellenőrizték, rá akarják mondani, hogy államellenes tevékenységet fejtenek ki. Beszéde végén kérte a kereset visszautasítását.

All. eng.

Rózsadombi Leányotthon, Budapest,

II., Taposányi-u. 6.

Tanár házaspár elvállal teljes ellátásra, fiatal leányokat. Saját kertes villa a Rózsadomb legjobb helyén. Idegen nyelvű társalgás és oktatás. Korrepetálás. Zene. Sport. Prospektus. — Előjegyzéseket a jövő iskolai évre elfogad korlátolt számban.

Dr. Rózsa Dezsőné, okl. középisk. tanár.

Dr. Nagy Hugó temesvári ügyvéd rövidde meggyőző jogi érvekké alátámasztott beszédében a vád tarthatatlanságát mutatta ki, majd csatlakozott dr. Gherman előterjesztéséhez.

Sissu Petre bucaresti-i ügyvéd két órás beszéde valóságos szónoki teljesítmény volt. Beszédének első részében a kommunizmus elveit fejtegette és rámutatott arra, hogy elvek miatt még nem lehet emberek felett tétkezni. Kimutatta azután, hogy a szindikátusoknak joguk lett volna politikai működést is kifejtetni. Azután a kapitalizmus és demokrácia közötti különbséget mutatta ki és azt hangoztatta, hogyha a nagytőkének és a trösztöknek szá-

Parecz Béla dr. Maniu miniszterelnöknél

Arad magyar képviselője interveniált a katolikus főgimnázium ügyében. — A miniszterelnök kedvező elintézését ígért.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának telefonjelentése.) Dr. Parecz Béla, Arad magyarpárti képviselője már hónapok óta jár Bucarestben, ismét hivatairól-hivatalra az aradi katolikus gimnázium nyilvánossági jogának megszerzése ügyében. Ujabbán Pteancu vezérigazgató betege akadálya az ügy előbbrejutását s ma dr. Parecz Maniu miniszterelnöknél jelent meg kihallgatáson a gimnázium érdekében. Arad képviselője részletesen kifejtette, hogy akkor, amikor a kormány már

államsegélyt is ad a kisebbségi iskolák számára, föltétlenül lehetővé kell, hogy tegye azt, hogy egy olyan fontos kisebbségi iskola, mint az aradi katolikus gimnázium, végre megkapja nyilvánossági jogát.

Parecz dr. több, mint egy előlát időzött a miniszterelnöknél, aki kijelentette a képviselőnek, hogy küszöbön levő sziacai utja után nyomban előveszi a katolikus gimnázium ügyét és kedvező módon intézkedni fog.

A zerindi végrehajtó gyilkosai a bíróság előtt.

Az aradi törvényszék életfogytiglani kényszermunkára ítélte a felbujtót, míg a gyilkos 10 évi fegyházat kapott. — A két Balog-fivér egymást vádolta a mai főtárgyaláson. — Balog Lajos bosszúból gyilkoltatta meg 20 éves öccsével Keresztes adóvégrehajtót.

(Arad, június 22.) Súlyos ítéletet hozott ma délelőtt az aradi törvényszék Oreseanu-Seracu tanácsa:

egy aradmegyeri gazdálkodót életfogytiglani kényszermunkára ítéltek gyilkosság-ra való felbujtás miatt, míg a gyilkost tíz évi fegyházzal sújtották.

Ez év január 21-én éjjel borzalmas gyilkosság történt Zerind községben. Ismeretlen tettes vadállati kegyetlenséggel megölte Keresztes Zakariás községi adóvégrehajtót, akinek összeroncsolt holttestére csak másnap reggel akadtak rá lakásán. A csendőrség azonnal megindította a vizsgálatot, melynek során megállapítást nyert, hogy

a végrehajtót a gyilkos három fejszecsapással ölte meg és teljesen szétroncsolta a fejét.

Másnap a gyilkost is elfogták a csendőrök Balog János 20 éves gazdálkodó személyében aki kihallgatása során bevallotta, hogy ő ölte meg a végrehajtót. Kijelentette azonban, hogy

a gyilkosságot fivére Balog Lajos felbujtására követte el, akitől 500 lejt kapott, hogy ölje meg a végrehajtót.

A csendőrség Balog Lajost is letartóztatta és mindkettőjüket átkísérték az ügyészséghez, ahol előzetes letartóztatásba helyezték őket.

Fegyveres börtönőrök kísérték fel a fogházból a tárgyaló terembe ma reggel a két vádlottat. A tárgyalás megnyitása után az elnök felolvasta a vádiratot, amely szerint az ügyészség Balog Lajos ellen gyilkossággal való felbujtás, Balog János ellen pedig gyilkosság miatt emel vádat. A vádirat felolvasása után a vádlottakat hallgatták ki.

Balog Lajos vallomásaiban tagadta, hogy ő bujtotta volna fel öccsét a gyilkosságra. Elmondotta, hogy a gyilkos már évek óta har-

ad szervezkedni, akkor a munkásosztálytól sem lehet ezt a jogot megvonni. Beszédében a vádiratot boncolgatta és kijelentette, hogy az egész csak egy összetakolt építmény, ami egy kissé erősebb szélnél összeomlik. Beszéde végén kérte a bíróságot, hogy ítéljen és ne a kormány parancsát teljesítse, mert itt 20.000 munkás szervezetéről és vagyonáról van szó.

A perbeszédnek elhangzása után Ianculescu elnök közölte, hogy az ítéletet a törvényszék június 28-án reggel 9 órakor hirdeti ki.

államsegélyt is ad a kisebbségi iskolák számára, föltétlenül lehetővé kell, hogy tegye azt, hogy egy olyan fontos kisebbségi iskola, mint az aradi katolikus gimnázium, végre megkapja nyilvánossági jogát.

Parecz dr. több, mint egy előlát időzött a miniszterelnöknél, aki kijelentette a képviselőnek, hogy küszöbön levő sziacai utja után nyomban előveszi a katolikus gimnázium ügyét és kedvező módon intézkedni fog.

gos viszonyban állott a meggyilkossal és a mikor a végrehajtó legutóbb elvitte anyjának butorait és buzáját is adótartozás miatt, kijelentette, hogy bosszút áll.

Balog János fivére vallomásaival szemben fenntartotta, hogy a gyilkosságot az ő rábeszélésére követte el, 500 lejt fizetett neki fivére és ebből a pénzből a gyilkosság előtt alaposan felöntött a garatra. Egyik barátjával délután bement a korcsmába, ott ketten megittak hét liter bort. A korcsmából haza ment, magához vette fejszét és a végrehajtó lakására tartott. Keresztes az ágyban feküdt, a mikor a gyilkos belépett.

— Vettem a fejszét — mondotta a gyilkos — és mielőtt egy szót is szólhatott volna, háromszor egymás után fejbévágtam. Amikor láttam, hogy meghalt, hazamentem és lefeküdtem.

A vádlottak kihallgatása után a tanuvallomások következtek. Több tanu terhelő vallomást tett Balog Lajosra vonatkozólag. A bizonyítási eljárás befejeztével a perbeszédre került a sor, majd a törvényszék visszavonult ítélelhozatalra. Rövid tanácskozás után Oreseanu elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, mely szerint

Balog Lajost bűnösnek mondotta ki gyilkosságra való felbujtás bűncselekményében és ezért életfogytiglani kényszermunkára ítéltek.

A másodrendű vádlottat Balog Jánost pedig

gyilkosság miatt 10 évi fegyházra ítéltek.

Enyhítő körülménynek vette a bíróság, hogy a gyilkos a bűncselekmény elkövetésekor még nem volt 20 éves és hogy a gyilkosságot felbujtásra, ittas állapotban követte el. Az ítélet ellen az elítéltek feleltek.

Egy román herceg regényét ír.

Pozsonyban írja regényét Georges Gréciano herceg: Világraszóló memoire-regény, amelyhez Rasputin leánya irt bevezetőt: Egy pozsonyi albérleti szoba szenzációja.

(Pozsony, június 22.) Nem tükrös termő palotában, melynek folyosóján lakáj vezeti át az embert, kerestem fel Georges Gréciano herceget. Egyszerű, sokszor látott polgári szoba volt az, ahol engem hercegi póz és formások nélküli közvetlenséggel helytel kint meg. Mielőtt az első kérdést feltettem, előbb jól megnéztem az arcát, amely némi hasonlóságot mutat Wilde Oszkáréval. De a lény is úgy éreztem, amikor már több gondolatát közölte velem, közel áll Wilde zsenijéhez. Lenyűgöző beszédképessége van. A témák terénében biztosan jár és mindent, amit mond finom, csiszolt nyelvezetbe foglal. De nem is csodálatos ez, mert herceg Gréciano, aki „Vitéz Mihály”, Nagyrománia megalapítójának a leszármazottja, nem a kardnak, hanem a tollnak kiváló forgatója. Író, aki szépirodalmi és publicisztikai sikerekre tekinthet már vissza. Pozsonyban is most azért tartózkodik, hogy

világszenzációt jelentő regényén itt véggezze az utolsó simításokat.

A regény ott fekszik azon a kerek asztalon, a mely mellett ülünk. A herceg keze puhán hull alá. fekete szemében az a tűz gyullad ki, a mely akkor éghetett igazán, amikor írta, amiről most beszélni kezd. Gyorsan és könnyen beszél róla, mert már megszűnt a küzdelem, amely a nagy alkotásokat megszüli. Hat év fáradságos munkájának a gyümölcse ez a könyv mely őszinte nyíltsággal adja vissza azokat a beszélgetéseket, amelyeket a herceg atya és ő maga folytattak magas személyiségekkel, nagy, az emberiség haladását érdeklő politikai, társadalmi kérdésekről és főként a zsidókérdésről.

Irodalom és művészet

Jadlowker rigai főkéntor lett

Vilmos excsászár kedvenc operanékesse visszatért a Kórustemplomba. — A ghettó csodagyerekeiből a berlini császári operaház tagja.

Bécsből jelentik: Zenei körökben nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Jadlowker Hermann a híres operanékes, aki most tért haza nagy keleti turnéjáról, amelyen a többiek között utba ejtette Palesztnát is, búcsút mond a szimpadnak, a hangversenydobogónak. A meglepetés akkor nőtt azonban igazán nagyra, amikor kiderült, hogy

a berlini császári operaház egykori tagja és Vilmos excsászár kedvenc énekes főkéntornak megy a rigai „Kórustemplom”-ba, ahová máris leszerződötték.

Jadlowkert ehhez az úgynevezett „Kórustemplom”-hoz különös kötelekék fűztek. Amikor még a nagy énekes kisfiú volt, ebben a templomban énekelt a kórusban, az ugyan-csak világhírűvé vált Josef Schwarzzal együtt. Ennek a templomnak a karmestere fedezte fel a „ghettó csodagyerekeiben”, ahogy a kis Jadlowkert nevezték, a pompás hangot és tehetséget és ez a karmester adta az első zene és ének művészeti leckéket neki. Ezután került Jadlowker külföldre, ahol tovább képezte magát és csakhamar világmarika lett belőle. Mint operanékes és mint hangversenyénekes egyaránt kiváló volt és Saliapin mellett őt tartották a „legjobbabb lélegzetű” énekesnek. Az utóbbi időben hangja sokat vesztett régi fényéből, de a rigaiak nagyon örülnek a nagy művésznek, aki romantikus módon husz év múltán visszatért oda, ahonnan elindult: a templomi kórusba.

* Az aradi színház heti műsora. Vasárnap délután 4 órakor: Táray Ferenc felléptével, féllhelyekkel: Morfium (dráma). Este 9 órakor: Táray Ferenc felléptével: Ismeretlen katoná. Hétfő, kedd: nincs előadás. Szerda este 9 órakor: Kis ci-

PALACE PENSIO.

Budapest, VII., Károly-kürt 3. Telefon: J. 416—10. 416—20. Hideg és meleg folyóvíz. Központi fűtés. Saját fel és lemenő lift. Elsőrendű konyha. Szalon. Hálóok. Társalgó. Dohányzó. Szobák ellátással 9 P.-től.

Hogy a könyv ilyen minő horderővel bír, annak csak egyik következményére akartok utalni: a herceg most, a regény sajtó alá rendezése előtt kénytelen volt Franciaországot elhagyni, mivel a regénynek

Franciaországban való megjelenése leleplezésszerű részleteiért, melyben számos közéleti nagyság neve van belekeverve, lehetetlen.

Már az előszó, mely a nagy cári tanácsadó leányának tollából került ki, hihetetlen feltűnést fog kiváltani azzal, hogy egy köztudatba evődött óriási tévedést, melyet apja antiszemita voltáról terjesztettek, küszöböl ki és

a Rasputinokat nyíltan zsidóbarátoknak nevezi meg.

A herceg művében sikraszáll a zsidóságért, védelmébe veszi azt, mert megismerte jó és rossz oldaláról. Nemesak a már arisztokrata körökbe jutott zsidókat figyelte meg, hanem a szegénysorsban lévőkhöz is leereszkedett. — Nagy kiadvállalatok, újságok busás összegeket ígérnek, hogy ők kaphassák meg a kiadói jogot a regényre, Gréciano herceg azonban egylegöre még minden ajánlatot visszautasít. Talán, mert még nem akarja feladni annak a Grössling-uccai lakásának csendjét, a melyből a világ elé kellene lépnie, amint regénye napvilágot látna. Még jól esik számára ez a félrevonultság és Pozsonynak kedves lüktetése, mely nem parancsolja a zaklatott életet. Még egy kicsit vár a „Félgördül a függöny” című regényének kiadásával, mely mögött ő maga is megbújik még. (E.)

pőben nagy fiú (Nádas Sándor életképe) Ben Aroly bey közreműködésével. Csütörtök este 9 órakor: Kis cipőben nagy fiú (Nádas Sándor életképe) Ben Aroly bey közreműködésével. Péntek: A Nóta vége előkészületei miatt nincs előadás. Szombat este 9 órakor: Nóta vége (szenzációs Zerkowicz-operettújdonás) látványos kiállításban).

* Táray ma két előadásban nyújt igaz élvezetet az aradi közönségnek. Délután 4 órakor ismét Kerzer Morfiumában lép fel. féllhelyárak mellett, amelyben a morfium iránti vágy megfékezhetetlenségében művészi. Este pedig Paul Reynal pacifista szózatában, az Ismeretlen katonában fejezi be sikerdus aradi vendégiátékát. Az Ismeretlen katoná a legszebb békeszólam, amit Táray emelkedetten hoz ki. Partnerai: Fekete Irén és Földes Mihály lesznek.

* Kis cipőben nagy fiú. Budapesten Gaál Franciska híres alakításáról hónapokig beszéltek, sőt beszélnek ma is a Kis cipőben nagy fiú-ban, amely szerdán és csütörtökön kerül előadásra Aradon. Nádas Sándor a legelősebb riporter szemmel, pompás életképet színeztet ebben a finomveretű darabban, amelynek előadása érdekességét röveli, hogy részt vesz azon Ben Aroly bey is.

* Nóta vége, a színház operettújdonása, felül-mul minden elképzelhető és valósággal szenzá-

Értesítés!

Megnyílt BUCUREȘTIBEN a látványos központjában

„HOTEL VENETIA”

Str. Pictor Grigorescu 12. szám (a Királyi palota mögött). Bőjárat a Calea Victoriei. — 100 modern berendezésű szobával, központi fűtés, minden szobában hideg és meleg víz, lift, fürdő és telefon a t. vendégek rendelkezésére. Nagyon előnyös árak. Utazó urak a tarifából 25% rabatot élveznek. Tisztelettel:

„VENETIA SZALLODA” vezetősége
Moisescu, tulajdonos.

Szünidőre diákok kötetenként 2 lejért olvashatnak KERPELNEK.

ciója lesz Aradnak a premierje, amely szombaton lesz. Bus Fekete László és Zerkowicz Béla jegyzik a szerződést s ez már magában véve a legremekbebb ígért arra, hogy ez az izig-vérig magyar darab a siker ragyogó külsőségeinek keretében vonul be Aradra. Viola Margit, Kertész Manó, Balázs, ifj. Szendrey, Győző stb. eseményei lesznek az előadásnak, amelyet külön érdekességgé avat az a körülmény is, hogy Balázs István ezernyi szinnel, trükkal rendezi.

Angol—orosz közeledés.

Norvégia közvetít. — Anglia garanciákat követel a szovjettől.

Londonból jelentik: A Daily Telegraph szerint az angol kormány valószínűleg Norvégiát kéri fel a Szovjetországgal való közvetítése. Többek közt úgy gondolják, hogy rádió útján folytatják le a tárgyalásokat, amit azonban Szovjetország kerülni akar és így valószínűleg egy semleges területen kezdik meg a tárgyalásokat. A lap úgy tudja, hogy az angol kormány biztosítékokat követel a szovjet-megbízottaktól, hogy azok korrekt magatartást tanúsítsanak és propagandát ne folytassanak.

Árajánlatok négy aradi autobuszra

Ma bontották fel a beérkezett árajánlatokat. — Az Interimár-bizottság dönt az ajánlatok fölött.

(Arad, június 22.) Ma délelőtt tartották meg nagy érdeklődés közepette a nyilvános árlejtést a város részére szükséges négy, autobusz bérbevétele. Az árlejtésre a Kálmán A. cég két ajánlatot, Verbos Nándor Generalmotors két, Ablonczy és Busztin egy, Molnár Odón a Cristea Gh. Renault képviselőtében egy, Autoimport Brennabor egy, Automobilia megbízásából dr. Weil Károly egy, Gráf és Stift Bécs egy, Benz-Mercedes Budapest egy ajánlatot nyújtott be.

A Kálmán-cég a Saurer-gyár képviselőtében egy alvázat 2650 dollárért, egy karosszériát 1620 dollárért ajánlott ab Bécs. Második ajánlatában egy Opel autobuszt ajánlott havi 46.000 lej bérért, oly módon, hogy a kocsit egy évi használat után a város tulajdonába megy át. A Generalmotors egy 20 személyre kontemplált Buick alvázat 195.000 lejért, a karosszériát 277.000 lejért ajánlotta. Ezenkívül ajánlatot tett egy 28 személyes autobusz alvázra 250.000 lejért, a karosszériára 318.000 lejért és egy 40 személyes alvázra 380.000 lejért. Egy 15 személyes Steyer-alváz 245.000 lejért és egy 40 személyes alvázra 500.000 lejért. Ablonczy a Ford képviselőtében egy husz ülő s tíz álló utasra fapadokkal berendezett kocsit ajánlott 343.690 lejért s ugyanezt bórpadokkal 368.490 lejért ajánlja. Hat kerekű, fapados autobuszt 436.000 lejért s bórpadost 465.172 lejért ajánlott. Molnár Odón a bucaresti-i Cristea Renault vezérképviselőt nevében négy alvázat 460.000 lejért darabonként és négy teljes autobuszt 1 millió 100.000 lejért ajánlott darabonként. Az Autoimport 20 személyes Brennabor-autobuszt ajánlott 480.000 lejért. Az Automobilia tíz darab Cadillac alvázat ajánlott 270.000 lejért darabonként. A Graf és Stift három tonnás 26 személyes sassit ajánlott 40.900 osztrák schillingért. A Benz-Mercedes 70 kerekű sassit 24.320 pengőt, a kész autobuszért pedig 41.570 pengőt kért.

Az ajánlatokat Tripa Mihály gépüzemi aligazgató bontotta fel, akit megbíztak azzal, hogy összehasonlító tablót készítsen, amelyet a műszaki bizottság elé terjesztenek véleményezés végett. Csak azután dönt az ajánlatok felett az interimár-bizottság. Megállapítást nyert, hogy a törvény által előírt garanciát csak a Kálmán-, Generalmotors-, Automobilia- és Cristea-cégek mellékeltek az ajánlatukhoz úgy, hogy a többi ajánlatot, mint a törvénynek meg nem felelőt, valószínűleg nem veszik te-

Hogyan lett Zasztira századosból mifelakai paraszt.

Egyéves aradi önkéntesek ötven év előtt. — Arad régm katonaelete. — A kedélyes kapitány. — Csiky Károli kaszárnyaárstoma. — A varjupörkölt vacsora.

Az 1874. év nyarán nagy hadgyakorlat volt Aradon, amelyre az Aradon tartózkodó s már az 1869-ik évben Pesten a József-ezrednél kiszolgált aradi illetőségű 1 éves önkénteseket is behívták az aradi várban elszállásolt császári és királyi 33-ik gyalogezredhez. A bevonult önkénteseket a századokhoz, legtöbbjét azonban a 12. századhoz osztották be, amelynek parancsnoka egy Zasztira nevű kapitány volt. Zasztira, aki állítólag egy grancsár földművelő család sarja volt, sehogysem tudott megbarátkozni az egyéves önkéntesi intézménnyel, mert általában ellensége volt az intelligens elemeknek, különösen a Zeitungsschreibereket, a Landtagsdeputierteket és az Advokátokat gyűlölte és pedig — amint később megtudtuk — azért, mert az 1869-ik évi véderőtörvényvita alkalmával Polonyi Géza budapesti ügyvéd és országgyűlési képviselő szava tette az osztrák hadseregben uralkodó szellemet és az országgyűlésen jelölt képviselők zajos helyeslése kíséretében kritizálta az ausztriai garnizonokból ide helyezett tiszteket és azután az újságok sokat foglalkoztak Polonyi felszólalásával. Ebbeli gyűlölségének többször kifejezést is adott az önkéntesek előtt. Ha pedig a legénységre megharagudott, akkor a közbakákat így szidta:

— Du Zeitungsschreiber, du Landtagsdeputierter, du Advokat, du betyár!

Amikor pedig Csiky Károly — aki akkoriban városi aljegyző volt — jelentkezett nála és jelentette, hogy a 12-ik századba lett beosztva, ezt kérdezte tőle:

— Was sind Sie?

— Vizenotar bei der Stad — felelte Csiky.

— Das ist mir alles eins, Vizenotar, oder Konasz, ich werde Sie einsperren!

Azután tovább kérdezte:

— Und wie viel Einkommen haben Sie?

— Ein tausend und zwei hundert Gulden.

— Teufel, sie haben mehr wie ich!

Csiky akkor még, ötvenöt évvel ezelőtt, jókedélyű fiatalember volt, beletalálta magát a helyzetbe. Tetszett neki Zasztira, de meg is ismerte a katonai regulákat, hogy a jelszó: „Maul halten, und weiter dienen“, meg azt is tudta, hogy akárhogyan is van, ugyanis mindig a felebbvalónak van igaza. Mosolyogva vette tudomásul a szives fogadtatást. Zasztirának imponált Csiky kedélyessége és ettől kezdve folyton évődött vele, de megakart mutatni az önkénteseknek, hogy neki nem imponál az aljegyzőség, meg az 1200 forintos évi fizetés. Másnap a század már glédában állott indulásra készen. Zasztira odaszólt Csikyhez:

— Sie, Vizenotar, bringen Sie mit und 10 Kreuzer Papier!

Csiky tisztelgett és a várbeli szatócstól hozta a papírt:

— Ich melde gehorsamst, das Papier war neun Kreuzer, einen Kreuzer gebe ich zurück.

— Zum Teufel. Sie sind mir sehr ehrlich!

Csiky nagyon vigyázott a regulák betartására, nehogy a kilátásba helyezett bezárás bekövetkezzék. Minden vigyázat dacára azonban egyszer néhány perccel elkést. Azonnal rapportra rendelték és kimondták fölötté az ítéletet:

— Drei Tage Kaserne arrest!

Ez annyit jelentett, hogy három napig nem szabad elhagyni a legénységi szobát. Zasztira azonban olyan kegyes volt Csikyhez, hogy a szobaajtótól jobbra is balra is kimért 12 lépést és azt mondta Csikynek, hogy ezen a területen megengedi neki a sétát. Csiky megköszönte a nagy kegyet. Zikó János őrmesternek volt egy csibukja és jó rétháti dohányja, ezt átadta Csikynek, hogy ezzel is enyhítse fogságának fájdalmait. Csiky azután kiült az ajtóba, rágyújtott a csibukra és furta a füstöt. A kapitány az első napon többször arra sétált és minden alkalommal azt kérdezte tőle:

— Schmechts ihnen?

— Jawohl! Heer Hauptmann!

A második napon megengedte Csikynek, hogy a kantineba mehet étkezni. A harmadik napon már a városba is bemehetett. Csiky mosolyogva köszönte meg azután — amint ez

a katonai regulában elő van írva — a büntetést.

Még azután is sokat évődött Csikyvel, akit „Bierbreuer“-nek nevezett el. De mikor látta, hogy Csiky mindent kedélyesen fog fel, Paradeiser Lajos önkéntessel, aki polgári életben aradmegyei aljegyző volt, kezdett évődni. Paradeiser Csokolad Ritternek nevezte el.

Ezekben a napokban az „Alföld“ című aradi lapban egy tárca jelent meg, amely Zasztira viselt dolgaival foglalkozott.

Zasztirát ez nagyon bosszantotta és azt gyanította, hogy a cikket Paradeiser írta. Ettől a naptól kezdve Zeitungsschreibernek hívta.

Az önkéntesek közül Zasztira csak Zikó Jánost s Lukácsy Lajost kedvelte. Zikót azért, mert igazi bakamódra tudott káronkodni, ami nagyon imponált neki. Lukácsy Lajost pedig azért, mert eltalálta a gyenge oldalát. Gyakran hozott be reggelenként köpenye alá elrejtve egy-két üveg paulisi óbort, amit azután felajánlott a kapitánynak és azután rendszerint ő készítette el a tereprajzokat, amelyeket mint századparancsnoknak, Zasztirának kellett volna elkészíteni.

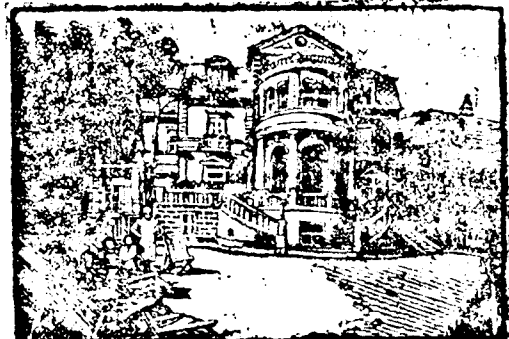
A szolgálat azonban könnyű volt alatta, nem fárasztotta ki az embereit és ezért a legénység nyersesége dacára is szerette. A századot gyakorlatra kivonuláskor elvitte valamelyik szomszéd község határába. Ott bevonult a község kocsmájába, a századnak pedig pihenőt adott. Egy-két óra múlva azután minden gyakorlat nélkül visszamenetelt a várba és vége is volt a gyakorlatnak.

Zasztira lassankint annyira megbarátkozott a századába beosztott önkéntesekkel, névszerint Svób Aurél, Vörös László, Tolnai Lajos, Török Árpád, Lukácsy Lajos, Zikó János, Paradeiser Lajos és Csiky Károlyval, hogy egy ízben vacsorára is hívta őket, még pedig varjupörköltre, amelyhez a varjút ő lötte az egyik vári sétányon és azt ő maga is sütötte meg. Az önkéntesek azután udvariasságból és katonai regulából kénytelenek voltak a pörköltet megenni, de még most is — ötvenöt év után — ha ezembe jut az a vacsora, egy ka-

ÜDÜLŐK ÉS TANULÓK GYERMEKSZANATORIUMA

Dr. Preisich.

Egész évben nyitva.

BUDAPEST,

ZUGLIGET, SZILASSY-UT 6.

Szeptembertől elemi iskolások részére. Iskolaszanatóriumi osztály 25 férőhellyel egész évi oktatással. Felvétel a jelentkezés sorrendjében. Kérjen prospektust.

nál szódabikarbonát kell bevenni. Vacsora közben Vörös László önkéntes, aki a 90-es években Magyarország kereskedelmi minisztere lett, német nyelven, hogy Zasztira is megértse, egy szép felköszöntőt mondott a szives házigazdára, ami azután Zasztirát annyira meghatotta, hogy megfedkezett az intelligencia elleni gyűlöletéről és sorba megcsókolta az önkénteseket, sőt még azt is megígérte, hogy még egy varjupörkölt vacsorát fog rendezni és akkor a pörköltözött salátát is feltalál.

Dehát Zasztira százada ellen szolgálati szempontból sok kifogás merült fel parancsnokai részéről és ezért is kellett már 1875-ben nyugdíjba mennie. Micelaca környékén egy parasztházba költözött és földművelő lett.

Ezzel is megmutatta, hogy az intelligencia elemmel nem akar egy tából enni. Földművesnek született és mint földműves is akart meghalni. Így is halt meg.

„Ne áruljanak alkoholt a vasutak mentén“

A bucaresti-i nemzetközi antialkoholista kongresszus érdekes javaslata Európa kormányaihoz.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) A nemzetközi antialkoholista kongresszus ma folytatta tanácskozásait és határozati javaslatot fogadtak el, amelyben követelik, hogy

Európa összes államvasutain és állomásain szüntessék be a szeszitalok árusítását.

Egységesítik a nyugdíjakat.

Boila Romulus dr. szerint 15 százalékos emelést kapnak az erdélyi nyugdíjasok.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Dr. Boila Romulus, az országos nyugdíjbizottság elnöke kijelentette az újságíróknak, hogy a bizottság első feladatának tartja az 1925. év előtt nyugdíjazott tisztviselők illetményeinek rendezé-

A kongresszus felhívja a kormányokat, hogy tegyenek intézkedéseket az alkoholizmus elterjedésének megakadályozására. A kongresszus ma tartotta zárülését. A vendégek holnap Constantaba utaznak, kedden Turn Severint látogatják meg, ezután szerdán a Belgrad nevű hajón elhagyják az országot.

sét. Az országos nyugdíjbizottság részére kitűlt százmillió lejből körülbelül 15 százalékos emelésben részesülnek az erdélyi nyugdíjasok.

A bizottság most dolgozik az új nyugdíjtörvény összeállításán, amely az eddigi rendszereket egyesíti és megszünteti a különbséget a csatolt területek és a régi királyság nyugdíjasainak illetményei között. Ezenkívül gondoskodás történik azokról is, akik még eddig nem kaptak nyugdíjat.

Telefon 70.

ERZSEBET SLAGERMOZGO

Telefon 70.

Ma, vasárnap d. e. 1/2, 12 és d. u. 1/2, 3 órakor

MATINE: Noszty-fiu esete Toth Marival.

HELYÁRAK: 10, 15 és 20 lej.

Premier!

Ma d. u. 1/2, 5, 6, 1/2, 8 és 1/2, 10-kor utóljára

Énekbetétekkel!

Leszállított olcsó 10, 15, 20 és 25 lejes helyárák.

„Heidelbergben voltam diák“

Főszerepben: Werner Futterer és Mary Kid.

NYARI MOZIK hétfői műsora!

ERZSEBET SLAGERMOZGO

MAROSPÁRTI MOZGÓ

Hétfőn d. u. 5, 7 és 1/2, 10-kor Premier, Parajmout Világsláger!

Hétfőn este 1/2, 10-kor Premier A vigjátékfilmek fejedelmé

Lulu von Honolulu

Hamar egy gyereket.

Fősz.: Clara Bow Olive Brook és Arlette Marohal.

Karl Dane és Georg K. Arturral. Metro (Fanemat) vil-

Leszállított olcsó 10, 15, 20 és 25 lejes helyárák.

lágsláger. — Leszállított olcsó helyárák.

Mottó: Kellemes nyári estéken legjobban Arad nyári mozgóiban szórakozhat!

Módosítják a bélyegilletéki törvényt.

Könnyítés készül a peres felek részére. — Popovici pénzügyminiszter kijelentése a parlament mai ülésén.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának éjszakai telefonjelentése.) A gyorsított bírói eljárás törvényjavaslatának tárgyalásán a kamarában a mai napon rendkívül fontos felszólalás történt. Simonesti szebeni képviselő kifejtette, hogy a jelenlegi törvényjavaslat valóban jobb a Marzescuénál, mindazonáltal a bélyegilletékre vonatkozó szakasznál nincs megfelelő eljárás biztosítva arra vonatkozólag, hogy a peres feleknek ne kelljen ide-oda szaladgálni, amíg ügyének bírói érvényt

tud szerezni. Épen ezért egy kiegészítő javaslat beiktatását ajánlja.

Amint Simonesti beszédében idáig jutott, felállott Popovici pénzügyminiszter és bejelentette, hogy épen most dolgoz ki a pénzügyminiszterium egy bélyegilletéki tervezetet, amely az idevonatkozó hiányt pótolni fogja. Simonesti ezután elismerését fejezi ki az erdélyi törvények iránt, amely sok könnyítést jelentett a bírói eljárások számára.

Nemzetközi kokaincsempészeket lepleztek le Budapesten.

A nagyértékű kokainos kazetta. — Házkutatás a kokaintanyákon. — Hajsza a fehér mérgeg terjesztői ellen.

Budapestről jelentik: A budapesti rendőrség hosszú hónapokon át tartott megfigyelés és előkészítés után ma indította meg a harcot a kokaincsempészek és egyéb bódítószerüzerek ellen.

Szorgalmas nyomozás eredményeképpen a detektívek ma bevittek a főkapitányságra Alkotmány-uccai lakásáról egy volt tisztviselőt, akinek a lakásán nagymennyiségű kokaint találtak. Vele együtt behoztak egy ólomplombával lezárt félkilogrammos fémdobozt is, amelynek tartalma kokain volt és értéke: 5000 pengő, vagyis 150.000 lej.

A pesti kokaincsempész leleplezésével tapcsolában kinyomozták, hogy tengerentul-

ról származó láncolat létezik, amely országokon át terjeszti titkon a fehér mérget s az egyéb kábító szereket. A detektívek egész serege ment ki autókön különböző társaságok klubhelyiségeibe, ahol házkutatást tartanak és hiszik, hogy a kokaintanyák leleplezésével a terjesztőket is sikerül kideríteni.

A rendőrség máris sok értékes adat birtokába jutott, amelyek segítségével remélik, hogy meg tudják oldani a kokaincsempészetet Magyarországon. Az elfogottak neveit egyelőre nem közölték. Hír szerint a csempészek összeköttetésben állottak a romániai kokaincsempészekkel és az egész szeryezet kiindulópontja Amerika.

SPORT.

Az Újpest szenzációs győzelme a Spárta felett.

Az aradi Auer bravurja a meccsen.

UJPEST—SPÁRTA 6:1 (2:0).

Budapestről jelentik: A mai napon a magyarok is bekapcsolódtak a középeurópai kupamérkőzésekbe. Budapesten 3500 néző előtt ütközött meg az Újpest a prágai Spártával. Az Újpest legénysége alaposan ki akarta használni a pálya előnyét és lelkiismeretesen készült fel a mérkőzésre, amelynek nyomán hatalmas sikere is termelt, mert 6:1 (2:0) arányban megszólván teljesen lehengette a Spárta legénységét.

Különösen az aradi Auer (Auer) volt elemében, a második féldőnek mind a négy gólját ő szerezte, míg az első kettőt Szabó rugta. A mérkőzés 15. percében a bíró leállította a játékot és a közönség és a játékosok egy percig állva adóztak Terstyánszky Ödön, a kardvívás elhunyt világhajnoka emlékének. A MLSz. különben úgy intézkedett, hogy a holnapi játékoknál a mérkőzés 15. percében egy percnyi kegyeletes szünet legyen.

O A bécsi agyaggalamblovő-verseny. Bécsből jelentik: A bécsi nemzetközi agyaggalamblovő versenyen első lett Bécs, második Budapest, harmadik Berlin.

O Évenként Terstyánszky-emlékversenyt rendeznek a magyar vívók. Budapestről jelentik: A magyar vívósövetség elhatározta, hogy évenként nagyszabású vívóversenyt rendeznek vitéz Terstyánszky Ödön alezredek emlékeztére.

O A magyarok a Budapest—Varsó tennismérkőzésen. Budapestről jelentik: Most folynak a Budapest—Varsó közötti tennisz-

INGYEN KAPJA

o hó végéig

AZ **ARADIKÖZLÖNY-t,**

ET ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1929. június hó 1-től számítjuk.

mérkőzések, amelynek során eddig a magyarok vezetnek 2:1 arányban. A versenyt holnap folytatják.

O A Bécs—Berlin—Budapest városközi evezősverseny. Berlinből jelentik: Esős és boros időben ma folyt le Grünában a Bécs—Berlin—Budapest városközi nyolcas evezős regatta-mérkőzés. Az 1000 méteres távon a következő eredmény alakult ki: 1. Berliner Ruder Club 7 p. 13 mp. 2. Hungária (Budapest) 7 p. 36 mp. 3. Normannen (Bécs) 7 p. 45 mp. A magyar csapat helyzetét megnehezítette, hogy rossz csolnakkal indultak, amelybe beszívárgott a víz. A berliniek erre a holnapi versenyen kívüli revansot ígértek a Hungáriának, amikor is gondoskodnak, hogy a magyar legénység is megfelelő csolnakhoz jusson.

Városi szabályrendelet készül a rádióról.

Uccai csoportosulás az ingyenkoncerteknél. — Forgalmi akadálynak és éjjeli csendháborításnak minősítik Aradon a rádiót.

(Arad, június 22.) Ismeretes, hogy az aradi rendőrség a közelmúltban rendeletet adott ki, amelyben megtiltotta az uccai rádiózást, illetve azt, hogy a mechanikai üzletek s egyes szórakozóhelyek rádiói az uccára szóljanak. A rendelettel kapcsolatosan a rendőrség azt az indokolást adta, hogy a hangosan beszélők harsogása az uccán forgalmi akadályt képez, mert igen gyakran egész közönsége van az ingyen koncerteknek. Ezután a lautsprecherok bekerültek az üzletajtókból, azonban az ingyenkoncertek zavartalan élvezésének még sem fellegette be, mert a mechanikusok és a szórakozóhelyek tulajdonosai ha be is vették a hangosbeszélőt az ajtóból, azt már be is vették tilthatta meg nekik, hogy az üzletben a rádió ne szóljon és nyár lévén, az ajtó nyitva maradt, a közönség pedig épen úgy ácsorgott az

üzlet és a szórakozóhely előtt mint annak-előtte.

Épen ezért a város és a rendőrség is belátta, hogy úgy a forgalom zavartalansága, valamint az éjszakai nyugalom megóvása érdekében, sürgősen át kell módosítani ama városi szabályrendeletet, amely idevonatkozik és a nyílt város helyek muzsikáját szabályozza. Régi 1870-ben kelt szabályrendelet szerint ugyanis még a cigánynak is a kávéház belterületén kellett muzsikálni 11 óra után, azonban ekkor is eltelejtettek arról, hogy mi legyen az ajtóval, a zene bevonulása után. Tehát most új szabályrendelet fogja eldönteni, hogy lehet-e a rádióknak nyitott ajtó mellett szólni, sőt hírek szerint az új szabályrendelet szólni, sőt hírek szerint az új szabályrendelet rendezni kívánja a nyílt uccán játszó zenekarok éjszakai működését is.

Az Amizoni Orsz.
Magyar Nőnevelő Intézetben
B u d a p e s t V I. Amerikai-ut 48. sz.
a felvételek június hó folyamán meg tartanak.

O Válogatott footballmérkőzés lesz vasárnap, f. hó 23-án d. u. 6 órai kezdettel a Gloria-CFR-pályán, amikor is városunk válogatottja Timisoara válogatottjának revansot ad a múlt havi mérkőzésért. Csapatösszeállítás: Bayer, Pfeifer, Csajka, Rónai, Braun, Mikóczy, Szabó J., Tóth, Barbu, Scröpfel, Kemény, Török, Botos, Kovács.

Stresemann érgörcsben megbetegedett

Külföldi expozéját csak hétfőn mondhatja el — Müller kancellár is beteg.

Berlinből jelentik: Stresemann és Müller kancellár hirtelen megbetegedtek. Stresemann mára tervezte a külföldi utjáról szóló beszámolóját. A hirtelen betegsége folytán minden valószínűség szerint csak hétfőn tarthatja meg tervezett expozéját. Stresemann külügyminiszter orvosai rendeltére néhány napig nem hagyhatja el az ágyat. Az orvosi jelentések szerint Müller kancellár betegsége régi epe- és májbetegség felújulása okozta. Stresemannt viszárgörcsök kínozzák.

A magyar külpolitika székhelye: Páris

Francia lapok a magyar politika új fordulatáról.

Párisból jelentik: Bethlen István legutóbbi francia közeledéséről a francia sajtó egyhangúlag nagy szimpátiával ír. Igen kedvező benyomást keltett a magyar parlamentnek a Kellog-paktum ratifikálásáról szóló ülése. A Kellog-paktum nagyon szívéhez nőtt Franciaországnak és rendkívül számon tartják Párisban, hogy mely államok ratifikálják ezt. Bethlen miniszterelnöknek a magyar külügyi bizottságban mondott fejtegetéseit teljes egészében közli valamennyi lap és kiemeli annak fontosságát.

Legbehatóbban a Volontair című lap foglalkozik a beszéddel és a lap Bethlen arcképét az első oldalon közli azzal a címmel, hogy Magyarország Páris akarja tenni külpolitikája székhelyéül és kifejti, hogy a magyar politikának ez a fordulata rendkívüli figyelmet érdemel.

MATINÉK

Ma, vasárnap d. e. fél 12 órakor

MAINEK

APOLLO

2-IK MAGYAR

RIN-TIN-TIN

URANIA

A CSARDÁSKIRALYNO.

legújabb filmje

A KUTYA HALÁJA.

d. u. 3, 5, 8, 10 és 12 órakor

LILIAN HARVEY

legújabb gyönyörű kiállítású vigjátéka

Egy éj Londonban.

PATT és PATACHON

harsogó kacagás közben nyomoznak

mint DETEKTÍVEK.

Olasó 10, 15, 20 és 25 lejes helyára kal.

A spanyol óceánrepülők utban Amerika felé

Franco és társai a gyorsasági rekordot is meg akarják dönteni. A „Numanica” lesz az első Európából érkező óceánrepülőgép.

Madridból jelentik: Az óceán-repülők sorába most a spanyolok is beléptek. Franco és társai utban vannak Amerika felé. A kiváló aviatikus az óceán átrepülésével, amely Európából Amerikába eddig még nem sikerült, nemcsak ezt a bravurt akarja megcsinálni, hanem egyben új gyorsasági és az egyenes vo-

nalban történő távrepülés új világrekordját is meg akarja teremteni. A Numanica nevű gépe eddig teljesen zavartalanul folytatja útját az amerikai partok felé és ha továbbra is semmi-féle zavaró körülmény nem lép közbe, úgy Franco és társainak gépmadara holnap reggel Amerika fölé érkezik.

Beterjesztették a 25 milliós államsegélyről szóló javaslatot.

A javaslat-három pontja. — A kisebbségi iskolák nagyban emelik az ország kulturális színvonalát.

(Az Aradi Közlöny budapesti díszítőjének éjszakai telefonjelentése.) A közoktatásügyi miniszter ma tette le a ház asztalára a kisebbségi iskolák 25 millió lejes államsegélyéről szóló törvényjavaslatot. A törvényjavaslat, amely szerdán, vagy csütörtökön kerül megszavazásra, három pontból áll és a következőket tartalmazza:

1. A parlament szavazzon meg a közoktatásügyi miniszter számára 25 millió államsegélyt a kisebbségi iskolák segélyezésére.
2. Az összeget az évről évre költségvetés-re nyújtandó hitelből fedezték.
3. A parlament hatalmazza fel a köz-

oktatás és pénzügyminisztériumokat, hogy a jelen törvényt végrehajtsák.

A törvényjavaslatnak igen érdekes a bevezetése, amelyben leszögezi a miniszter, hogy

a kisebbségi iskolák nagy mértékben hozzájárulnak az ország kulturális színvonalának emeléséhez.

A jelenlegi nehéz pénzügyi viszonyok mellett azonban a kisebbségi iskolák didaktikai szemlélyzete jóval alatta áll az állami iskolák tanerőinek, de tekintettel arra, hogy a kisebbségek éppúgy hozzájárulnak az állam jólétéhez, mint a románság, az államnak kötelessége segíteni a kisebbségi iskolákat.

Bucurestibe ért ma a felhőszakadás

Részletek a kaposvári itéletidő pusztításairól. — A Dunántul egy részének termése elpusztult. — Évtizedek óta nem volt ilyen vihar a környéken.

Kaposvárról jelentik: Múlt az azt tegnapi számunkban jeleztük, negyven kilométer hosszú és 10—12 kilométer szélességben hatalmas orkán pusztított Kaposvár és vidéke felett. A felhőszakadás a hatóságok megállapítása szerint a természetben százszázalékos kárt okozott, vagyis Dunántul e vidékének egész termése tönkrement. A kalászatokat a víz a földbe verte.

Kaposvár városában is súlyos károkat okozott a vihar. A koromsötét fellegek delután öt órakor kezdtek gyűlni a város fölé és másfél óra múlva éjszakai sötétség borította Kaposvárt, majd teljes erejéből kitört a vihar.

Az orkán betörte a város majdnem valamennyi ablakát, feltépte a kövezetet és az uccákat pillanatok alatt bokáig érő víz borította.

Kaposváron még ma is alig lehet kocsival közlekedni. Évtizedek óta ilyen orkán nem pusztított ebben a dunántúli városban. A csapadék 92 mm. magas volt. A városi tűzoltóság is kiemelt és három szivattyuautóval távolította el az előtörtött lakásokból a vizet. A vihar következtében 80 kilakoltatás történt. A Hazai Malomápar területét teljesen elöntötte az ár és az ottan levő tárolt gabonát teljes egészében elpusztította. Az orkán jégesővel fejeződött be. A jutasi úton szerencsétlenség is történt.

Az ott gyakorlatozó katonák közé becsapott a villám és hármat közülük megsebesített.

Éjjel egy óra körül a Kapos folyó annyira megduzzadt, hogy kiöntött. Az áradás azonban különösebb veszedelemmel nem járt.

Budapestről jelentik: Pénteken heves

vihar tombolt a baranyai Helecsfa község felett. Matovicz József 70 éves gazdálkodó unokájával a földjén dolgozott. Az eső kezdete után abbahagyták a munkát és egy közeli hid alá bujtak. A villám közéjük csapott, az öreg Matoviczot megölte, míg a kis fiú égési sebet szenvedett.

Bucurestiből jelentik: A fővárosban ma hatalmas felhőszakadás volt, amely nagymértékben akadályozta a forgalmat. A külváros egyes helyein a mélyebben fekvő lakásokba és pincékbe behatolt a víz. Több helyen a tűzoltók segítségét kellett igénybe venni. Számos telefonvonal megrongálódott. Bucuresti és Giurgiu között a vasúti vonal víz alá került.

Varsóból jelentik: Krako és Kielce környékén borzalmas vihar dühöngött. Krakóban órákon át szünetelt a közúti közlekedés, a telefonvezetékek elrongálódtak és a villám beütött egy templomba és két házba.

Új munkaprogramot dolgoz ki az aradi ügyvédi kamara.

A mai értekezleten megalakult a kandidáló bizottság, amely szerdán terjeszti elő jelentését.

(Arad, június 22.) Néhány nap előtt jelentette az Aradi Közlöny, hogy az aradi Ügyvédi Kamara kebelében új dékánválasztás készül és újjalakítják az egész választmányt. Ezzel kapcsolatosan a Dácia különtermében az Ügyvédi Kamara tagjai szép számban értekezletre gyűltek össze amelyen a választás előkészítésére és a megválasztandók kijelölésére kandidáló bizottságot küldtek. A bizottság dr. Nagy Sándor elnöklete alatt a következőképpen alakult meg: Pausesti Miklós dr., Sarbu György dr., Ursu János dr. és Mannheim Aladár dr.

A kandidálás mellett az értekezlet azzal is megbízta a delegációt, hogy a megválasztandók számára rendes munkaprogramot is állapítson meg, mert a kamara eddigi működése

Szeptemberi
Érettségire,
középiskolai, polgári és magánviszsgákra előkészít:
Magántanfolyam
Budapest, VII., Erzsébet-körut negyvennyolc.

COMFORT PENSIO.

Kényelmes, modern oszladi otthon. Kittiú konyha. Szakszerű diétás ellátás. Hűdeg-meleg folyóvíz. Budapest, IV. Petőfi Sándor-ucca 5., I. emelet. (volt Korona herceg-u.) Telefon: 896-08.

György király visszatér Londonba

A walesi herceg harmincöt éves. — Az utolsó nap a windsori kastélyban. — Ünnepeles istentisztelet Londonban.

Londonból jelentik: György angol király holnap elhagyja a windsori kastélyt. Autóval megy London felé. A főváros előtt azonban átszáll az udvari hintóra, hogy a lassabban haladó kocsí révén alkalmat adjon a főváros lakosságának a király üdvözlésére. Julius 7-én a király felgyógyulásaért hálaadó istentisztelet lesz a westminsteri apátság templomában, ahova a király nyitott autón vonul. Az uralkodó álláspontja, hogy ennek az istentiszteletnek ne legyen hivatalos, hanem magánjellege, mert nem a hatóságokat, hanem a népet akarja ott látni.

A windsori kastélyban a király otttartózkodásának utolsó napján még egy intim család ünnepe fog lefolyni. A walesi herceg ma töltötte be életének 35-ik évét. A mai nap egy részét barátai körében töltötte vidéki vadász-kastélyában. Lunét még ma Windsorbba utazik szüleihez.

A pótállampolgárok „dovadái”

Az igazolványok kiosztása csak Lázár Ágoston dr. alispán hazaérkezésekor kezdődik meg.

(Arad, június 22.) Az aradi prefekturán erős tempóban folyik a pótállampolgárságra jelentkezők dovadainak kiállítása. A dovadákat dr. Lázár Ágoston alispán fogja aláírni hazatérése után. Az első kerületben jelentkezők részére eddig száz, a megyeiak részére körülbelül 140 igazolványt állítottak ki. Az utóbbi napokban félreértések keletkeztek az igazolványok körül. A prefektúra azoknak, akik nem terjesztették be a jelentkezés idején összes igazoló okirataikat, felhívást küld, hogy haladéktalanul mutassák be a szükséges iratokat. Ezt sokan visszautasításnak értelmezték és nem jelentkeztek újból.

A megyei prefektúra ezért felhívja azokat, akik ilyen felszólítást kaptak, pótolják a hiányzó okmányokat. Egyben értesíti a közönséget, hogy személyes jelentkezésre senkinek sem kapja meg a dovadát, miután azt Aradon a város, a megyében a községek előjárósága osztatja ki. A kiosztás csak Lázár Ágoston dr. alispán hazatérése után kezdődik meg.

Titulescu repülőgépen Lissabonba érkezett.

Lissabonból jelentik: Titulescu, ki látogatást tett a marokkói spanyol zónában, ma reggel repülőgépen Lissabonba érkezett. A repülőgép, amelyen Titulescu londoni nagykövét felesége és titkára kíséretében helyet foglalt, az Alveccidi repülőtérre leszállt. Titulescu érkezésekor a repülőtérre a portugál külügyminisztérium képviselője, a lissaboni román követ és az ottani konzul fogadták.

JUTALOMKÖNYVEK VIZSGARA OLCSON

Sándor Ferencnél, magyeházzai szemben.

Balatonföldvár,

a Balaton legjobb és legkulturáltabb fűrdőhelye. 1.50 km. hosszú kiépített parti-sötánya, mólója, parkjai, aranyos ligetei a legkellemebb sétahelyek. Budapestről 2 1/2 óra vasúttávolságra.

Küpvazér, Zrínyi, Bendegúz és Garabonciás szállodák teljes kényelemmel berendezve, Rausch pensió, minden szobában vízvezetékekkel a legkellemebb családi otthon.

Lidőszertlen kiépített strandfűrdő bérelhető kabinokkal.

Vízisportok, tenisz, golfpálya. Étterem, kávéház, cukrászda, kaszinó.

Mérsékelt árak.

Szobaelőjegyzés budapesti irodánkban: IV., Kaplony-u. 9. — Aut. 860-64.

H I R E K.

Csak ez hiányzik.

Az emberek azért nem is olyan rosszak. Általában mindig gondoskodnak róla, hogy legyen valami irnivaló. Így aztán majdnem azt mondhatnám, hogy az emberek jók. Legalább is nekem. Ugy érzem néha, ha valami tollravaló történik, hogy azok, akik csinálják, pillanatra rám gondolnak a messziből, vagy a közelből:

— Nna — mondja magában egyik vagy másik jóakarattal — hadd legyen valami ennek a Főthárnak. Elvégre neki is élni kell, szegénynek.

Azt hiszem, az a kedves művészpár, akiről már egyszer szó volt és akiket külön-külön és együtt is szeretek, bizonyára így gondolkozott legalább egy pillanatra, amikor hozzákezdett a választási vizitelésekhez. Ne is tessék tagadni. Én ugyis tudom.

Az idő halad, a technika fejlődik, új korok jönnek, új szabványok jönnek, új emberek jönnek... miért ne jönnének új formák a lapokban is. Mily edvesen festene például egy ilyen hircske:

— Elváltak. Dr. Okos János és neje született Szép Zseni ma elváltak. (Minden külön értesítés helyett.)

De lehet másképpen is. Mondjuk így:

— Válás. Modern Melania, férjzett Jómódu Adolfiné és férje Jómódu Adolf ma tartják meg elválásukat a törvényszék I. em. 95. számú szobájában. Lakoma a tárgyalás után a Fehér Kereszt különtermében.

Akiknek nagyon jól megy és akik minden körülmények között előkelők akarnak maradni, azok bizonyára nem elégszenek meg ilyen sablonos sorokkal. Azoknak egy kis stílus és költészet is kell a pénzükért. Azok majd így:

— Fényes családi ünnep Arádon. Megható és kedves hangulatú családi ünnepség folyt le ma az aradi igazságügyi palotában. Ma választotta szét nagyszámu és előkelő közönség jelenlétében dr. Pop Jenő törvényszéki bíró kis és nagykutasi Kutassy Péternét született Braun Szerent férjétől, kis és nagykutasi Kutassy Péter földbirtokostól. A disztíngvált és fényes közönség soraiban ott lehetett látni az örömszüloket, kis és nagykutasi Kutassy Pál földbirtokost és nejét, vasköi és kadarkuti Csont Polixénát, nemkülönben Braun Mór nagykereskedőt és feleségét, Rosenthal Rózát. Amikor a fiatalok ki-mondták a boldogító nem-et, könyvek, a boldogság könyvei patakzottak elő a szüloek arcán és a különváltakat számos gratulációval halmozták el a jelenlevők. A szertartást fényes bankett követte, amely után az elváltak valútra keltek. A férfi Brioniba utazott, a nő Stockholmba.

Azt hiszem, egy-két ilyen hír volna a legérdekesebb része a lapnak. Birna legalább is oly vonzóerővel, mint egy „Eljegyzés”. És úgy gondolom, nem is kell már sokáig várni az első fecskére. A választási vizit után már csak ez következhetik. Csak egy lépés az egész. És akkor teljes lesz az emberi nem és a társadalom boldogsága. Ugyis éreztük mindig — ugye? — hogy valami nincs egész rendben. Hogy valami diszharmonia van. Hogy valami hiányzik.

Nos hát, ez hiányzik. Csak ez. És más nemmi.
Fóthy Ernő.

— Időprognózis. Felhős, hűvös idő várható.

— Fuad király — disz doktor. Prágából jelentik: A prágai tudományegyetem bölcsészeti fakultása elhatározta, hogy Fuad egyiptomi királyt, aki tanulmányai egy részét ott folytatta, disz doktorrá avatja. Az ünnepi felavatást június 27-én tartja. Fuad király prágai látogatása alkalmával.

„IPAROS OTTHON”
kerthelyiségében ma, vasárnap este 10-kor
nyári vidám műsor.

Tréfás jelenetek, kitűnő magánműsorok. —
Műsor után tánc. — Belépődíj nincs. Kedves öt-
len idő esetén a nagyteremben lesz az estély.

Súlyos betegségek emésztik a szervezet erejét. A legjobb ápolás és gondozás mellett is szükség van olyan táplálékra, amely az elvesztett erőket pótolja. Ilyen jól emészthető, kellemes ízű, erősítő társzer **OVOMALTINE**

A legnagyobb slágerfilmek

leszállított

10, 15, 20, 25 lejjes

helyárrakkal

az Erzsébet-slágermozgóban

— KONFLIKTUS A SZOVJET ÉS TÖRÖK-ORSZÁG KÖZÖTT. Konstantinápolyból jelentik: A szovjetkormány és a török kormány gazdasági háboruja tovább tart. A szovjetkormány lefoglalta az Oroszországban lévő vagyonos török emberek ingó és ingatlan vagyonát. Az arogai kormány retorzióra készül.

— A minisztertanács a nők polgári jogairól tárgyalt. Bucurestiből jelentik: A kormány tagjai ma délelőtt 11 órakor minisztertanácsra ültek össze, amely délután három óráig tartott. Vlad Aurél kultuszminiszter beterjesztette a kultusz-törvény több szakaszának módosításáról szóló törvényjavaslatot. Vaida belügyminiszter több község kérését terjesztette elő, hogy a korcsmák vásár- és ünnepnap délután is nyitva tarthassanak. A minisztertanács a belügy-, pénzügy- és népjóléti miniszterekből álló bizottságot küldött ki a kérdés tanulmányozására. Iulian igazságügyi miniszter benyújtotta a nők polgári jogának, továbbá a természetes gyermekek helyzetének rendezéséről szóló törvényjavaslatot. Mirto beterjesztette a közigazgatási reformot, amelyet a minisztertanács a legfőbb törvényelőkészítő tanács elé tett át.

— Az aradi Újságíróklub megnyitása. Bucurestiből telefonálja tudósítónk: Ma délelőtt a belügyminisztérium az aradi Újságíróklub ügyében a következő szövegű táviratot küldte az aradi rendőrprefektúrához: 5284—1929. Kérjük, intézkedjék az aradi Újságíróklub megnyitása iránt és terjesszen fel jelentést a tényleges helyzetről Ioanutescu államtitkár.

Evangélikus internátus

Budapest, VII. Damjanich-u. 28-b.

A budapesti ev. gimnázium fiúnevelő intézete: Fenntartó hatóság: a Budapesti Deák téri ev. testvéregházak.
Képes intézeti tájékoztatót készséggel küld.

— Egy versenyautó katasztrófája. Prágából jelentik: A Brünn—Sobeschitzben tartandó autóverseny tréningjekor Vaclavik autómérnök Wikow autóját vezette, egy fordulónál a kocsi felborult és egy árokba zuhant. Sebek brünni szállodatulajdonos fia, aki szintén a kocsiiban ült, életét vesztette, Vaclavik mérnök viszont kisebb sérüléseket szenvedett.

— Nagy hangjegyárúsítás a 5 lei Kerpelnél.

— Dohnányi nem képez ki női zongoraművésznöket. Budapestről jelentik: Tudvalevő, hogy Hubay Jenő és Dohnányi Ernő között hosszú idő óta feszült volt a viszony, aminek legnagyobb részét politikai okai voltak. Hubay, mint a Zeneművészeti Főiskola igazgatója mindent elkövetett, hogy Dohnányi munkásságát bekapcsolja a főiskola életébe és kinevezette igazgatói címmel a zongora mesteriskola vezetőjévé Dohnányit. A múlt héten vizsgáztak első ízben a mesteriskola növendékei és a vizsgán az a meglepő jelenség ötlött szembe, hogy a növendékek kizárólag fiúk. Dohnányinak egyetlen női tanítványa sem volt. A beavatottak ezt azzal magyarázzák meg, hogy Dohnányi felesége, Galafrés Elza, a német drámai színpad egykori híressége csak azzal a feltétellel egyezett bele abba, hogy férje elvállalja a főiskolai állást, hogy férje nem vállal női tanítványokat. Dohnányi, mint fiatal művészelőtt maga is a főiskola mesteriskolájának volt egykor a növendéke és az iskola padjai között ismerkedett meg első feleségével Kunwald Elzával. Galafrés Elza, a mai Dohnányiné, nyilván attól akarja férjét megkímélni, hogy olyan emlékek ujuljanak fel lelkében, amelyek valószínűleg irritálják az amugy is érzékeny lelkületű művészt és ezért kötötte ki, hogy Dohnányinak nem szabad női tanítványokat vállalnia.

— Achmed Zogu és kormánya nyaralni ment. Tyránából jelentik: Az albán király, Achmed Zogu és a kormány tagjai Durrazóba utaztak, ahol a nyarat töltik. Vajon addig ki intézi Albánia ügyeit?

— Sikkasztó szocialista párttitkár. Egerből jelentik: Schiller József, az egeri szociáldemokrata párt egyik vezetője, a párt házalapját elsikkasztotta. A párt tulajdonát képező 1600 pengős takarékpénztári betétkönyvből lassankint kivette a pénzt és azt eltulajdonította. Megszökött, Körözik.

— Michalko szökni akart a fogházból. Prágából jelentik: Vörösmarty Margit gyilkosa, a halálra ítélt Michalko újságíró, börtöne ablakának rácsait meglazította. A szökési kísérletét egy őrsészrevette és azt meghiúsították.

— Dr. Szántai Gusztáv, a női betegségek, bőr- és venerikus bántalmak orvosa, naponta rendel délután 3—6-ig Strada Ionescu Takej (Sárossy-ucca) I. szám alatt, a Strada Consistorului (Batthyány)-uccai sarokház.

— Olasz tisztek megkoszorúzták a magyar hősök emlékművét. Budapestről jelentik: A nemzetközi lovasversenyre ideérkezett olasz tisztek telegtek Csáky Károly gróf magyar hadügyminiszter és Jáky Kocsárd, a magyar honvédség főparancsnoka előtt. Délután a magyar hősök emlékművét koszorúzták meg és hatalmas babérkoszorút helyeztek az emlékműre ezzel a felirással: Az olasz lovasok a magyar hősöknek.

Dr. Balog Béláné

Budapest, Izabella-ucca 68/a.

Gyermeknevelő, tanítás, elsőrangú ellátás. — Nyelvek, zongora.
Kérjen prospektust.

— A volt porosz közoktatásügyi miniszter Budapesten. Budapestről jelentik: Schmidt-Ott Frigyes dr. volt porosz közoktatásügyi miniszter hétfő este Budapestre érkezik. Látogatásának célja egyrészt az, hogy viszonzozza gróf Klebelsberg berlini látogatását, másrészt, hogy a Pázmány-tudományegyetem disz doktori oklevelét átvegye. Gróf Klebelsberg és kísérete Esztergomban fogadja a volt porosz minisztert, akivel hajón térnek vissza Budapestre. Dr. Schmidt-Ott a hét végéig marad Budapesten.

— Eljegyzés. Ifj. Rigler Imre és Ruttkay Illy jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Chillevitz Rózsi tanítványaik évzáró ünnepélye ma délután 5 órától lesz a Fehér-Kereszt nagytermében. (Bejárat az Eminescu-ucca felől.)

Mégis legjobb a „MIRA” légyfogó.

— Oriási jéghegyek usznak a Golf-áramban. Newyorkból jelentik: A parti őrségek jelentik, hogy az Atlanti-óceán északi felén, az óceánjárók utvonalanán, hatalmas jéghegyek usznak a Golf-áramban. Harminchárom ilyen jéghegyet észleltek, az egyik 60 méter magasságban emelkedik ki a vízből és kiterjedése Helgolanddal egyenlő.

— Öt lejjel drágább lesz a cukor. Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt a kereskedelmi minisztériumban Ceasar Petrescu vezérfelügyelő jelentésében a cukorrépatermelők és cukorgyárosok aláírták az 1929—1930 évekre szóló cukorrépa-beváltási árakról szóló szerződést. Ez a szerződés, mely egy évre szól, a cukorrépa beváltási árát vagyonként 11300 lejben állapította meg. A cukorrépatermelők nevében Cannert Frigyes képviselő, a cukorgyárosok nevében Bistriceanu írták alá a szerződést. Cannert Frigyes képviselő kijelentette, hogy a kormány minden valószínűség szerint újabb öt lejes taxát vet ki a cukor kilójára és így a cukor közeli drágulása előrelátható. Ha ez az újabb öt lejes taxa életbe lép, akkor az állam, mely idáig a cukor kilójára hét lejes taxát vetett ki, 12 lejes taxát fog szedni egy kiló cukor után. Az újabb taxaemelés után a cukor nagybani ára körülbelül 36 és kicsinybeni ára 40 lej lesz.

LEGUJABB.

Halállal fenyegették meg Gajda tábornok bírját.

A cseh fascisták névtelen leveleket küldtek a vezérüket elítélő bíróság tagjainak. — „A bíróság ítéletével megsértette a cseh hadsereget.“

Prágából jelentik: A prágai bíróság tudvalevőleg két havi fogháza ítélte Gajda Rudolfot, a csehszlovák vezérkar volt főnökét és a cseh fascisták vezérét. A mai napon annak a bíróságnak tagjai, mely az ítéletet hozta, névtelen leveleket kaptak, még pedig külön a törvényszék elnöke és külön a tances tájait.

A névtelen levelekben az áll, hogy a bíróság megsértette ítéletével a csehszlovák hadsereget és ezért a bíróság minden tagjának halállal kell lakolnia. Aláírva: Fascisták, fölötté egy fekete kereszt. A prágai rendőrség a legszigorúbb vizsgálatot vezette be, ugyldatszük komolynak tartják a fenyegetést.

— A Gutenberg Dalkör Péter és Pál-napl hangversenyének műsora: 1. Hans Wagner: Gót hűség, férfikar. 2. Petőfi—Ferch: Egy gondolat bánt engemet., férfikar. 3. Próza: Ányos Blanka. 4. Verdi: Baritonária „Tribadourból“. Tamásovits Ferenc. 5. Zichy: Szerenád, férfikar, zongorával. 6. Verdi: „Szerettség jelenet“ Aidából, vegyeskar, zongorával. Szólv énekesek: Halmos József tenor, Tamásovits Ferenc bariton. Szünet. 7. Verdi: „Győzelmi himnusz“ Aidából, vegyeskar, zongorával. 8. Verdi: „Banditák kara“ Ernániból, férfikar, zongorával. 9. Próza: Ányos Blanka. 10. Bartók Béla: Négy régi magyar népdal, férfikar. 11. Farkas Nándor: Rózsa van a keblén, férfikar. 12. Népdalok. Zongoránál: Dr. Szele Károly. A kart vezényli: Kováts Gyula karnagy. Konferál: Gellért Gyula. A hangverseny a Kulturpalota nagytermében este 9 órakor kezdődik.

— A Szociális Misszió f. hó 30-án délután 6 órakor a városháza nagytermében közgyűlést tart, melyre a tagokat és érdeklődőket ez uton is meghívja Vásárhelyi Janka elnök.

— Székrekedésnél, emésztési zavaroknál, gyomorégésnél, vértódulásnál, fejfájásnál, álmatlanságnál, általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorra 1 pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet. A belorvosi klinikákon szerzett tapasztalatok szerint a Ferenc József viz az ideális hashajtó minden jellemző tulajdonságát egyesíti magában. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— A nyugdíjasok figyelmébe. Felkérjük az esküt nem tett volt MÁV. és egyéb közszolgálati alkalmazottakat, akiknek a timisoarai pénzügyigazgatóságához benyújtott nyugdíjazási kérvényeikre vonatkozó végzés megérkezett, hogy azokat a további egyöntetű eljárás lefolytatása végett f. hó 23-án délután 4—6 óra között a hivatalos helyiségünkben egyesületünk titkárának személyesen adják át. A később megérkező végzések a titkár lakásán, Str. Ghiva Birta 34. naponta 5 órától kezdődőleg adhatók át. Felhívjuk végül az érdekelteket, hogy a végzéseknek a hatóságoktól való átvétele alkalmával az átvétel, avagy a kézbesítés napját a vonatkozó elismervényen minden esetben tüntessék ki. Az elnökség.

— 263 levelet irt egy címre a névtelen levélíró. A magyarországi Berettyóújfaluban már évek óta egy titokzatos névtelen levélíró izgatja a kedélyeket. Eljegyzési, házassági eseteknél mint „jóakaró“ osztozotta tanácsait, figyelmeztetésait. Levélírói mániájára mi sem jellemzőbb, minthogy az egyik embernek 263 levelet irt, mindig névtelenül. A legutóbbi levélben érdekes vallomást tett. Bejelenti, hogy mivel eddigi munkája eredménytelen volt, abahagyja működését; igy reméli, hogy az Isten megbocsátja eltévelyedését. A titokzatos névtelen utolsó levelében egy vallomást tesz. Elárulta, hogy a levelezésnek egy társaság végezte, amelynek tagjai közül ő most visszavonhatatlanul kilépett. Lesz-e folytatása a névtelen levelezésnek? — nem tudni! Berettyóújfaluban azonban remélik, hogy a jövőben megszűnnek ezek az ingyen-tanácsok.

— Az Aradi Polgári Jótékony Egyesület Temetkezési Csoport igazgatósága értesíti tagjait, hogy az első csoportban a 290-ik és a másodikban a 186-ik szelvényig esedékes a fizetés.

— Négy új Crysler-autót, egy Chevrolet-teherautót és 2,000,000 lej sorsolnak ki Aradon. Kedden Aradra érkezik az Elena hercegnő védnöksége alatt álló „Gospodaria Burala“ jótékony egyesület megbízottja: Radu Gábor, aki megfelelő engedély alapján egy jótékonycélu sorsolást rendez. A húzást október elsején tartják meg, minden körülmények között visszavonhatatlanul. A főnyeremények négy vadonatúj Crysler-autó, egy Chevrolet-teherkocsi és tíz pénznyeremény, összesen 2,000,000 lej értékben. A sorsjegyek árát hihetetlenül olcsók, egy tíz számjegyből álló sorsjegy 20 lej.

NEMES-féle Családi Iskola Gyermekekotthon.

Budapest, VII. Jávor-utca 5/b.
A főváros legszebb és legerészebb helyén, kertés villában. Bensőséges családi élet, gondos higiéné. Okoskerü táplálkozás, orvosi felügyelet. Leghaladottabb módszerű egyéni, szellemi és testi nevelés. Idegen nyelvek, zene és táncoktatás, téli és nyári sportok.

— Ma nem volt „rabos“ akta az aradi ügyészségen. Ma csendes szombatja volt az aradi ügyészségnek. Amire eddig évek óta még nem volt példa, a mai napon egyetlen letartóztatottat sem kísérték át az ügyészséghez, egyetlen szabadlábra helyezett sem történt és egyetlen feljelentés sem érkezett. Eddig minden szombaton legalább három-négy szabadlábrahelyezés történt és hónapok óta nem fordult elő.

ÉRETTSÉGIKÉRE,
közép- és polgári iskolai magánvizsgákra lelkiismeretesen előkészít:
Dr. Hissen Gyula,
Budapest, VI., Andrássy-ut 88., I. 30.

— Egy előrelátó végrendelet. Newyorkból jelentik: A múlt héten meghalt egy indianapolisi Latta nevű gazdag ügyvéd, akinek ma bontották fel végrendeletét, melyben 50.000 dollárt hagyott jótékony célra azzal a feltétellel, hogy az összeg csak halála után 200 évvel vehető fel, amikor is kamatos kamatokkal 160 millió dollárt fog kitenni.

Madélelőtt 11 órakor
a Maroson a Hellas sportklub előtt mutatja be legújabb 1—2 személyes **ÖSSZERAKHATO csónakját (Faltbootját)**
a németországi Klepper Faltbootwerke képviselője **Dr. H. O. Hohl,** Timisoara II. Str. Verde 48.

— Kibéreltek egy falut Kalocsa mellett. Az első nagy európai hangosfilm Magyarországon készül és az Ufa egy egész községet kibérelt Kalocsa mellett a film felvételeire. Erről a filmfaturól közöl érdekes képeket és szenzációs cikket a Színházi Élet e heti új száma, amelynek vezércikkét Fedák Sári írta. A Színházi Élet e heti számából kiemeljük a következőket: Intimitások a „Szólik az asszony“ premierjéről, a galvestoni szépségverseny győztesének édesapja Szegeden volt kereskedő, Hatvány Lili párisi revüje, Kabos Gyula cirkuszársulatot szervezett és még sok szenzációs cikk és gyönyörű mélynyomású képek teszik hallhatlanul érdekessé Incze Sándor népszerű hetilapjának, a „Színházi Élet“-nek e heti számát, amely darabmellékletül a „Mít susog a fehér akác“ című szindarabot közli. Egyes szám ára 40 lej, negyedévi előfizetési díj 450 lej. Kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 10. sz.

B. KISS RZESEBET LEÁNYNEVELŐOTTHONA

Budapest, VII., Népszínház-utca 22.

Az elismert előkelő internátusban a jövő iskolai évre a felvételek már folyamatban vannak. Legelsősorú nevelés, felügyelet, zene és nyelvoktatás. Belvételnek 6—22 éves korig. — Meltányós árak. — Prospektus.

Megtagadta a tűzoltófelszerelés kiadását.

Izgalmas tüzeset Gurahonton. A lakosság oltotta el a tüzet — Egy anti-zemita tisztviselő.

(Az Aradi Közlöny gurahonti tudósítójának telefonjelentése.) Tegnap éjjel Gurahont községben könnyen végzetessé válható tűz pusztított. Özvegy Baum Lázárné emeletes házában éjjel három órakor tűz keletkezett. A tüzet Grosz Rudolf vette észre aki azonnal értesítette a csendőrséget. A csendőrőrmester, aki épen éjszakai razzitát tartott, azonnal a cementgyárba szaladt, ahol azonban — gurahonti tudósítónk jelentése szerint — az inspekción tisztviselő fajt türelmetlenségére való kijelentéssel megtagadta a felszerelés kiadását.

A lelkiismeretes csendőrőrmester ezután visszament a tűzhöz és azonnal hozzálátott a közben összegyűlt közönséggel a tűz lokalizálásához. A csendőrőrmester vezetése alatt alatt Stern Lajos és Grosz István az élén, a község lakossága nehéz és fáradtságos munka után, reggelre lokalizálta a tüzet.

A vizsgálat eddig csak annyit állapított meg, hogy a tüzet a kéményseprő gondatlansága okozta. A kár nagyságát eddig még megállapítani nem sikerült. A vizsgálat tovább folyik.

Hajduska Pensio

Budapest a belváros központjában. Páris-ut. 4.

Telefon: 371-05.

Ujjonnan berendezett elegans egy és két személyes szobák folyóvizű. Előrendelhető étkezés. — Hazi díttás konyha. — Lift éjjeli, nappali tüzemben is és fe.

Nr. 1 ellátás szobával 6 Pengőtől.

Az aradi érettségi-bizottság tagjai

Aradi tanárok delegálása más bizottságokban. A katolikus gimnázium vizsgaeredményeit 25ikén hirdetik ki.

(Arad, június 22.) Kedden kezdődnek meg az országban az érettségi vizsgálatok s Arad, amint az Aradi Közlöny elsőnek jelentette, valóban külön bizottságot kapott, amelynek névsora a következő: Elnök: Lupeg Jon, kolozsvári egyetemi tanár. Tagok: Bistrieanu (Lugos) román nyelv. Albu Livius (Arad) latin nyelv, a Moise Nicoara liceum tanára, Chanier Pierre (Gyulafehérvár) francia nyelv. Lupas Jon (Temesvár) történelem és jog, Mandrescu Mária (Temesvár) földrajz, Mioc Vasilian (Temesvár) matematika, Latin Nicolae (Kolozsvár) fizika-kémia, Mihulin Nicolae (Arad) államtudomány, a Ghiva Birta leányliceum igazgatója.

Az érettségizők kérvényeit ma reggel külön futár vitte át a temesvári tankerületi főigazgatóságához amelynek körzetébe egyébként Temesvárra több aradi tanárt is delegáltak az érettségiztető bizottság tagjainak. Így a Diaconovici Luga liceumban székelő bizottságban Decamp Joan (francia nyelv), Teodorrescu Constantin (fizika és kémia), a Moise Nicoara liceum tanárai, a Carmen Silva felső leányiskolában vizsgáztató bizottságban pedig Crisan Ascaniu, a Moise Nicoara liceum igazgatója vesznek részt.

Itt írjuk meg, hogy a katolikus gimnáziumban is befejeződtek a vizsgák és a Moise Nicoara liceumban már össze is ült tegnap a konferencia, amely megállapította ugy a liceum, mint a katolikus gimnázium növendékeinek vizsgaeredményeit. Az eredmények kihirdetése e hó 25-ikén fog megtörténni ünnepléses keretek között. A katolikus gimnáziumban reggel, a Te Deum után Fischer Aladár igazgató adja tudomásul a diákoknak évi tanulmányuk eredményeit, majd kiosztja a tanári kar jutalmait az arra érdemesek között.

Egészséges arcbrének külön

Hibás arcbrének párszilon

a valódi Weisz-féle

ELZA kámtorcserém

(nagy aranyéremmel kitüntette Páris 1928.)

Egyedüli készítő **WEISZ** gyógyszerár

KÖZGAZDASÁG.

Az aradi Agronomul fuzionált egy külföldi pénzcsoporttal

A mai közgyűlés ujjaalakította az Agronomul igazgatóságát, amelynek elnöke Ghica herceg lett. — Beszélgetés Hargittay Bertalannal, az Erdélyi Bank kolozsvári vezérigazgatójával.

(Arad, június 22.) Jelentős közgazdasági esemény történt ma Aradon. Ma délelőtt 11 órakor tartotta rendkívüli közgyűlését az aradi Agronomul biztosító r. t., amelynek kebelében fontos és közgazdasági szempontból nagy horderejű változások történtek. Az Aradi Közlöny annak idején megírta, hogy az Agronomul fuzionált egy nagy külföldi pénzcsoporttal, amelyben a Niederösterreichische Escomptgesellschaft A. G. bécsi pénzügyintézet, valamint a Duna-biztosító, Középeurópa egyik legtekintélyesebb biztosítótársasága is helyet foglal. Belekapcsolódik az intézetbe a Banca Chrisoveloni is, amely az osztrák pénzügyintézet romániai képviselője.

A mai közgyűlésen, amelyen számos előkelőség és pénzügyi kapacitás vett részt, közöttük Ghica herceg, Groza volt miniszter s Hargittay Bertalan, az Erdélyi Bank és Takarékpénztár kolozsvári főintézetének vezérigazgatója, a változott helyzethez képest ujjaalakították az Agronomul igazgatóságát, amelybe a következők kerültek be: Raabe igazgató, a Niederösterreichische Escomptgesellschaft, Bruno Rubinstein, a Chrisoveloni részéről, ezenkívül pedig Hargittay Bertalan vezérigazgató és Groza Péter volt miniszter foglalnak helyet az intézet igazgatóságában. Elnökké egyhangulag Ghica herceget választották meg. A fúzió nyomán most reorganizálják az intézetet, amely így a legjelentősebb erdélyi biztosítót válik.

A közgyűlés után az Erdélyi Bank helyiségében beszélgetést folytattunk Hargittay Bertalan

vezérigazgatóval, aki érdeklődésünkre a következőket mondotta el:

— Három napig Budapesten tartózkodtam üzleti ügyek elintézése céljából és a hazautazást arra használtam fel, hogy meglátogassam Aradot, ahol már háromnegyed év óta nem voltam. Amikor Aradra jövök, mindig úgy érzem, hogy hazakerestem, mert ez a város nagyon a szívemhez kötött. Ezért örömmel ragadok meg minden alkalmat arra, hogy ide látogassak, de, sajnos, az elfoglaltságom oly nagyarányu, hogy ez az alkalom csak igen ritkán adódik.

— Valami közgazdasági érdekességet, vezérigazgató ur?

— Azt hiszem, a mai közgyűlés elég érdekes esemény. Mást nemigen tudok mondani. A Franco-Romana bukását, mint látom, megírták. Már régen várható volt, bankkörökben már tudtak arról, hogy ez az intézet inog. Hír szerint két másik bank fogja a közeljövőben követni a Franco-Romanát.

— Szabadna a nevetek, vezérigazgató ur?

— Szó sincs róla — tiltakozik a vezérigazgató.

— Csak nem teszem ki magam egy hitelrontási pernek. Majd megtudják az urak, ha eljön az ideje.

Hargittay Bertalan ideje azonban drága és a beszélgetést félbe kellett szakítani. Az ajtóban türelmetlen tisztviselők várakoztak, a dossziék tömegével a hónuk alatt. A vezérigazgató bucsuzóul még ennyit mond:

— Sajnálom, hogy nem jut időm az aradi ismerősök felkeresésére, de hamarosan körutat tartok az erdélyi fiókok között és akkor remélhetőleg több ideig tudok Aradon maradni.

— Felemelték az adóhátralékok késedelmi kamatját. Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter az adóhátralékok után fizetendő késedelmi kamatot 9 százalékról 15 százalékra emeli fel. A kamatokat havonként fogják kiszámítani az esedékeség időpontját követő első hónaptól kezdődően.

— A „Britania“ új angol elnöke. A „Britania“ Angol-Román Biztosító R.-T. f. hó 14-én tartotta meg a rendes évi közgyűlését. A jelenvolt részvényesek meglepedéssel vették tudomásul, hogy a társaság díjbevételei jelentékenyen emelkedtek és a kárány kedvező volt. A társaság biztonsági alapjai 1928 december 31-ikén 62,859.805 lejre emelkedtek. A közgyűlést követő igazgatósági ülésen Mr. Herbert Lewis, a „Commercial Union Assurances Company Limited“ londoni vezérigazgatóját egyhangulag elnöknek választották meg, mintegy jeléül annak, hogy Európa legnagyobb tüzbiztosító társasága a román biztosításügy iránt meleg érdeklődéssel viseltetik. A „Commercial Union“ úgy látszik, még intezivebben fog leányintézete — a „Britania“ — révén hazánkban működést kifejteni. Egyidejűleg Pennescu-Kertsch Cristian mérnök is beválasztották az igazgatóságba.

— Aradi cukrászok az uccai fagyaltárusok ellen. A polgármesteri hivatal a közelmúltban rendeletet adott ki, amely szerint az uccai árusoknak tilos egy helyben süteményt és fagyaltot árusítani. Az uccai mozgóárusok azonban a legtöbb esetben nem tartották be ezt a rendeletet és a belváros egyes uccáinak sarkán megálva, órákon keresztül egy helyben mérték a fagyaltot, ami súlyosan sérti a nagy rezszivel dolgozó és magas adót fizető cukrászok érdekeit. Az aradi cukrászok most memorandummal fordultak a kereskedelmi és iparkamarához, amelyben jogos érdekeiknek

megvédelmezését kérik. A beadványban rámutattak arra, hogy az uccai árusok konkurenciája nagy károkat okoz az aradi cukrászoknak. Kérték a kereskedelmi és iparkamara vezetését, hogy interveniáljon az illetékes hatóságoknál és tiltsák meg ezeknek a mozgóárusoknak, hogy a belvárosban fagyaltot, vagy süteményt árusíthassanak.

Olcsón és jól szórakozik,
ha beiratkozik
LOBL kölcsönkönyvtárába,
hol a legutóbb megjelent újdonságokat is olvashatja.
Olvassát díj 40 lej havonta.

— Magyar termésjelentés. Budapestről jelentik: A magyar földművelésügyi minisztérium ma tette közzé a termésre vonatkozó szokásos prognózisát. A jelentés azzal kezdődik, hogy a meleg időjárás és a gyakori esőzések a vetések fejlődésére kedvező behatással voltak, a súlyos tél és a vízáradások okozta károkat azonban már helyrehozni nem tudta. A múlt évinél jelentősen kisebb mennyiség fog teremni búzában, rozsban, repcében, egyaránt. Ami annak tulajdonítható, hogy nagy területek termése az elemi csapások folytán teljesen elpusztult az idén. Búzában holdanként az átlagos 6.87 mázsás terményprognózis mellett. 17 millió 200 ezer mázsás termés várható, a múlt évi 27 millió mázsával szemben. Rozsban holdankénti átlagos 7 és fél métermázsás terméskilátás mellett a múltévinél 700 métermázsával kevesebb várható. A repce előrelátható terményhozadéka 3.85 métermázsás lesz holdanként. A tengeri szépen fejlődik. A burgonya és a cukorrépa egészséges.

SZABADALMAT
megszerez, értékesít minden államban
ARON és MOLNAR
szabadalmi iroda 1717
Budapest, VIII. Rákóczi utca 14.

— ZÜRICHBEN NYITÁSKOR ÉS ZÁRLATKOR IS 3.08 A LEJ.

— Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59, Berlin 40.19, London 816.75, Newyork 160.12.50, Zürich 32.41, Prága 4.98.62, Bécs 23.68, Budapest 29.37, Varsó 19. Valuták: Márka 39.80, sterling 814.50, francia frank 6.61, svájci frank 32.20, olasz lira 8.79, dollár 167.50, osztrák schilling 23.40, magyar pengő 29.20, csehszlovák korona 5.00.

Jogot a férfiaknak!

Bécsi férfiek küldöttsége a köztársaság elnökénél. — Modernizálni kell a házassági jogot. — Csak tíz évi házasság után járjon a nőnek tartásdíj.

Bécsből jelentik: A Justitia férrijogokért küzdő szövetség tegnap küldöttségileg kereste fel Miklós köztársasági elnököt és memorandumot nyújtott át neki. A memorandumban kifejtik a férrijogokért küzdők, hogy a nők ma már nem háztartással és gyermekneveléssel foglalkozó egyének, hanem benyomultak az összes hivatási ágakba és épen ezért a házassági jogot az egyenlő elbánás elve alapján modernizálni kell. Ezt a modernizálást a Justitia a többek között a következő módon kezeli el:

Huzamosabb ideig való eltartásra a csak tíz évi házasság után történő elválás tarthat igényt, amennyiben a válás a férfi hibájából mondatott ki. Az alimentációs összeg nagyságának megállapításánál mindig tekintettel kell lenni a felbontott házasság tartására.

Tíz évnél rövidebb idejű házasság felbontása után a nőnek csak végkielégítésre van igénye.

A férfi vagyonát az eltartási költségek megállapításánál csak akkor szabad igénybe venni, ha jövedelméből nem képes egy személy létminimumát kiszakítani. Azok a nők, akiknek bármilyen jövedelmük, vagy keresetük van, alimentációra nem tarthatnak igényt, sőt

ezeknek hozzá kell járulniok keresetükhöz képest a törvényes és törvénytelen gyermekek eltartásához.

A memorandum még sok hasonló ujjat követel, így, hogy a nő, ha a férfi válságos anyagi helyzetbe kerül, segítségre legyen kötelezhető, valamint, hogy a büntetőtörvénykönyvben a

megbecstelenítés és a csábítás megítélésénél egyenlő elbánásban részesüljenek a férfivel.

Végül az osztrák házassági törvény számos paragrafusának enyhítését, illetve törlését kéri a memorandum.

A küldöttség ezután felkereste Slama igazságügyminisztert és neki is átnyújtott egy emlékiratot. Az igazságügyminiszter nagy érdeklődéssel hallgatta végig a küldöttség szónokát és megígérte, hogy a memorandumban foglaltakat tanulmányozás tárgyává teszi. Kijelentette azonban, hogy az eltartás mostani elvén nem igen lesz módjában változtatni.

VARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ

ELŐFIZETŐINKNEK,

valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

Választókat bírányjegyzék szerint küld. Mivel maximum 50 fillér
Kemény János bírányjegyző Budapest, IV. Verecsapán-utca 5.

Eg

d 6 s
mo f
tatt.
azz
ek
ket.

Bodrug.
azonban
bradicea
ügy főtá
♦♦♦♦♦

Bucures
zene, Mr. S
23. Mme Ta
16.05. A n
vetítése G
patának ré
gatott gra
hannsfuer
sporthirek
nye. — W
Ch. Weinb
közvetítése.
11. Egyházi
Szimfonikus
származásu
Szövetség e
és gazdasági
miniszterium
jelentőségéről.
tutásának helys.
nem. 19. A m.
hangversenye. 20.

lekében
k, h a
lodi
-t
valodi

en jobb
en. —
b fel-
oz,
12

o-
ita-

1022
1217

zsébet-

osparti-

otésláger-

Marosparti-

Erzsébet-

Marosparti-

NK HELYES

- szag. asszony a
- 2. Mi kéne. —
- 26. Igazoló.
- 32. Ir. — 33.
- 39. Tpes. —
- Skiz. — 49.
- p. — 58. Alá.
- 4. Fal. — 66.
- szereleme. —
- Apak. — 75.
- 81. Aké. —
- Balo. — 90.
- 7. Pó. — 99.
- 104. Rá.
- 12. Nri. —
- okár. — 119.
- F. Így irtok
- tábornok.
- or. — 6. Girt.
- Oltár. — 17.
- 15. Vény.
- menni. — 23.
- o. — 34. Ev6.
- ofisták. — 42.
- ál pasa. — 48.
- 55. Eurát. —
- 63. Ini. — 65.
- ion. — 76. Én.
- 84. Kir. — 85.
- 91. Aliz. —
- 100. Erváf. —
- or. — 106 Zsrt. —
- nk. — 114. Emy. —

**LEGKÉSŐBB PÉN-
AB BEKÜLDENI**

**A rovar az ember ellensége,
Flitellünk hát s a veszélynek vége.**

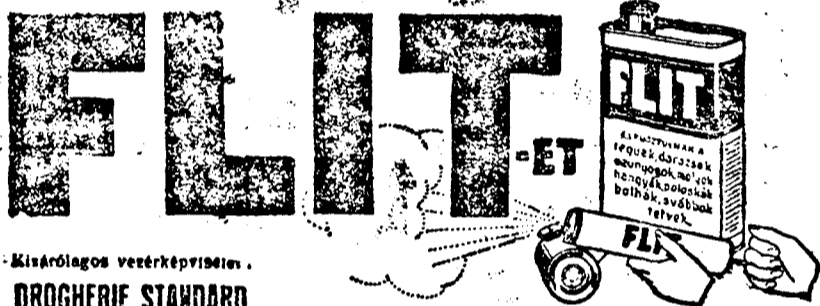
Ne tegyük ki családunk egészségét egy pillanatra sem a betegséget terjesztő legyek, szúnyogok, svábbogarak, poloskák, hangyák, bolhák csípéseinek. Permetezzünk FLIT-et.

FLIT behatol minden hasadékba, ahol svábbogarak, poloskák és hangyák elbújnak és szaporodnak. Kifirtja petéiket. Megöli a rovarokat, de emberre ártalmatlan. Nem hagy foltot.

FLIT nem févesztendő össze a közönséges rovarirtókkal: tökéletes rovarpusztító ereje minden várakozásunkat kielégíti.

Permetezzünk

Kisárvilagos vezérképviselő.
DROGHERIE STANDARD
Bucuresti, 2. Strada Zorilor

SZEPTEMBERI ÉRETTSEGIKRE,
magánvizsgákra előkészítő felelősség mellett
GALGÓCZI MAGANTANFOLYAM
Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3.
A vizsgák sikertelensége esetén az előkészítői vizsgadíjat visszatérítjük. — Ugyanott teljes ellátás.

FAJOS, FÉNY FELTÖRÉSES
Szent Rókus
Lábsósfürdő
Mégendő, ha egy évöké-
nél Rókus-lábsót felelő-
legy lavór meleg lábviz-
ben és áztatja lábait
nagy 10 percig. Ezen idő-
mulva a lábál valószínű-
leg ujfészületnek.

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban. — Főraktár:
ROZSNYAI gyógyszerár Arad, Piata Avram Iancu,

Vasöntőde,
gép- és javító műhely
Juhász J. Árpád
A R A D, Strada Abatorului (Vágóhid-u.) 1. szám
(Gyermekkorház mögött.) 3128

Főtér közepén
(Minorita templommal szemben)
**nagy üzlet-
helyiség,**
november 1-re kiadó.
Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LITHYNIA
PAPTAMASI ASVANYVIZ.
Vese, hólyag és epe bántalmak leg-
jobb orvossága
Képviselet: KARDOS MIKLÓS Arad, Str. Eminescu 36

Szerkesztői üzenetek.
Egy olvasó. 1. Nem lehetséges, mert a közjegyzői meghatalmazás csak a vagyoni viszonyokat rendezzi. Váloperhez rendes törvényes eljárás lefolytatása szükséges. Bizonyos esetekben nem szükséges személyesen megjelenni a törvényszéken, hanem ügyvéd is képviselheti valamelyik válofél. Ez attól függ, hogy milyen okból indult meg a váloper. 2. Szabályozható helyesen, orvosi rendeletre előírt szemüveggel, kisgyermeknél különösen. A mai fejlett orvostudomány sebészeti beavatkozással is kitűnően gyógyítja a kancsiságot.
Nyugdíjas előfizető. Az 1914-es lakbért joga van a házigazdának a huszonnégyeszersére emelni. Az eddig fizetett tizenkétszerses és új lakbér közötti különbözetet azonban az állam köteles fizetni és azt a háztulajdonos a pénzügyigazgatóságon kell, hogy követelje. Az 50 százalékos nyugdíjemelés még mindig bizonytalan, mert a nyugdíjasok szövetsége nem kapta meg a 200 milliós hitelt. A nyugdíjtörvény minden valószínűség szerint a jövő év elején módosítást nyer, amelyben az összes nyugdíjselelmek orvoslást kapnak.
Dessewffy-uccai előfizető. A svábbogár ellen, saines, nagyon nehéz a védekezés. Ha a zöld por sem használ, próbálja talán ezt: Lavór viz mellé állítson „papendekli” lemezt feljárónak, a lavórba pedig kisebb edényt tegyen ételhulladékokkal. A svábbogár az ételzág után belemegy a vízbe és megfullad.

**Elkötyavetyélték a Habsburgok korona-
ékszereit.** Werkmann Károly báró, néhai IV. Károly utolsó titkára elmondja a Habsburg-ékszerek történetét. A hűtlen vagyonkezelő.

(Az Aradi Közlöny berlini tudósítójától.) Szinte minden félvben hírek járnak be a világsajtót a Habsburgok elűnt és újra megkerült korona-ékszereiről. Egyszer Párisban vonnak felelősségre lopott ékszerek vásárlása miatt ékszerészeket, más-szor Konstantinápolyban tartóztatnak le ka-landorokat, akik egykori osztrák császári ko-rona-ékszereket próbálnak értékesíteni. — A Habsburgok korona-ékszereinek sorsát azon-ban sűrű homály borítja. Néhai IV. Károly utolsó személyi titkára és bizalmasa, Wer-kmann Károly báró most elérkezettnek látja az időt arra, hogy beszámoljon arról, hogy mi is történt tulajdonképen a Habsburgok korona-ékszereivel?
— Néhány héttel ezelőtt — meséli az utolsó Habsburg-uralkodó titkára — az egész világsajtót bejárta a hír, hogy egy olasz ál-lampolgártól Marokkóban elloptak egy érte-kes diadémot fekete gyöngyökkel kirakva, a mely azelőtt a Habsburgok családi ékszerei-hez tartozott. A különböző híresztelésekkel kapcsolatban megállapíthatom, hogy egészen az összeomlásig a Habsburg-dinasztia családi ékszerei a bécsi Hofburg kincses kamarájának ékességét képezték. A gyűjtemény legértéke-sebb darabja az ugynevezett „Florentiner” volt, egy sárgás-szürke, hegyesre csiszolt 130 karátos gyémánt, amely valószínűleg Indiából származik és eredetileg burgundiai Merész Károly tulajdona volt. Merész Károly a gyé-mántot a grasoni csatában elvesztette, ké-sőbb a csatatéren egy svájci paraszt megta-lalta, szépen csiszolt üvegnek tartotta és egy forintért eladta egy Mal nevű berni kereske-dőnek. A gyémánt azután rövidesen a Habs-burgok birtokába került. Az értékkő-gyűjte-mény, egy másik nevezetes darabja a „Frank-

furter” volt, amely az ugynevezett házi koronát díszítette.
— 1918 októberében már számolni lehet-tett a forradalommal. A császárhú tisztek a Belvedere-palotában gyülekeztek a fenyegető veszély elhárításának megbeszélésére. Min-denekelőtt a császári család életének és va-gyonának védelméről tárgyaltak. November 1-én az összes magánékszereket kurírok Svájc-ba vitték. Egészen 1919 tavaszáig ezek az ék-szerek egy berni bank pánccéltermében voltak elhelyezve. Ekkor azonban a svájci számu-zetésében élő királyi család készpénze elfogyott és néhai IV. Károly fontolóra vette az érteke-sítés gondolatát. Az ékszereket a berni bank safe-jéből Warteggbe szállíttatta, ahol egy toronyban őrizték. Nemsokára néhány darabot elzalogosított, illetőleg eladott. Az ékszerek tulnyomó része azonban megmaradt és néhai IV. Károly hallani sem akart eladásukról. Ami-kor 1921 októberében Magyarországra repült, Steiner volt főkonzul, akit vagyonának keze-lésével megbízott, az uralkodó határozott ti-lalma ellenére eladta azokat.
Steiner valósággal elkötyavetyélte az ék-szereket és amint később kiderült, felesé-ge provizórt kapott.
Az uralkodó halála után a svájci hatóságok bűnvádi eljárást indítottak Steiner ellen és csakhamar letartóztatták. Az ékszereket azon-ban nem sikerült visszaszerezni, mert Steiner vevői, a párisi ékszerészek, darabonként el-adták magánosoknak. Így vesztette el a Habs-burgdinasztia az összes korona-ékszereket.
A szerkesztésért felelősen
SALGÓ HENRIK
felel.

BARICZ bútörizletében,
 Piata Avram Iancu 15. (Szabadság-tér)
 kiváló minőségű, saját készítésű mindennemű bu-
 torok, szolid árak mellett, állandóan beszerezhetők

Férfi és női szövetek, valamint legszebb kivitelű esztétikus és luste-
 rek, kedvező fizetési feltételek mellett legal-
 csóbban beszerezhetők. **Lukács & Co.,**
 volt Széchenyi-utca 4. sz. alatti raktárban

BEHAR ELIAS
PERZSA SZÖNYEG RAKTÁR
 BUDAPEST, VII. DOB-UTCA 17.
 TELEFON: JÓZSEF 372-71.
 Legolesőbb bevásárlási forrás! 3454

Eladó
 vagy aradi bérház-
 ért elcsorélandó
malom!

Aradmegyében konkurrencia nélkül,
 emeletes malom 56 HP. szivózásmotornal
 6 szobás urilakkal, molnáriakasszal, laka-
 tosműhellyel, istállóval, nagy telekkel
 eladó, 300.000 lel készpénzzel átvehető,
 vagy aradi bérházzal elcsorélandó.
 Kizárólagos megbízottam: **HAÁSZ AL-
 BERT** irodája Arad, Strada Eminescu
 (Deák Ferenc-utca) 12. sz.

Pucher-léle cserépkályhák
 saját gyártmányú tűzhelyeim
 egyedülállóan nagy választékban.
 Kályhák átrakása javítása és tisztítása
 szakértő szerelőkkel jutányos áron eszközöltetnek
PANKER VICTOR
 ARAD, Piata Avram Iancu No. 3. (volt Szabadság-tér)

Nagyobb
kifutó fiu
 nappali munkára
 jó fizetéssel azonnal fel-
 vétetik. — Cim az Aradi
 Közlöny kiadóhivatalában.

TELEKTULAJDONOSOK,
 akik házat akarnak építeni és tehermentes az in-
 gatlanuk, ha az építési költségeknek legalább ne-
 gyed részét kitevő készpénz fölött rendelkeznek, azok-
 nak felépítjük a házaik előnyös feltételek mellett.
 Komoly szándékú érdeklődők részletes felvilágosítást nyerhetnek
Kron és Vandra csek
 építészek irodájában, ARAD, Strada Loc. Av. Ioan
 Sava No. 9. (volt Kis-utca és Ferenc-tér sarok.) 3395

HUNGARIA
Nagyszálloda
 BUDAPEST,
 a Dunaparton. Elkelő otthoni Polgári árak!
 Táviratcím: „HUNGARHOTEL“.

Eladó
 volt Margit-utca 18. számú
 ház hely. 3438
 Érdeklődni lehet volt Ilona-utca 8.

Ha alkalmi,
 vagy ajándéktárgya-
 kat mérsékelt áron
 ohajt beszerezni, keresse fel
SALGÓNÉ bizományi üzletét Arad,
 Str. Porla (Széchenyi-u.) Neuman-palota.

Lo vasringispil
 teljesen új
 jutányos áron eladó.
 Érdeklődni **Katona Mihály** fő rész-
 nél Salonta, Jud. Bihar Reg. Ferd. 47. 3417

PARIS
SCHWEIZER LEANYÓTHON
 3178 Le Ranicy 56. Bd. de l'Ouest
 Április 15-től 90 dos és teljes ellátás 150
 P. Erkezőket a vonatnál várja. Pályavá-
 lasztás esetén tanácsos és utbaigazítás-
 sal látja el. Az intézet a praktikus életro-
 nevel, amellyel a legmagasabb fokú vilá-
 városi műveltséget nyújtja. Prospektussal
 az Intézet és Rudolf Mosse S. A. Bukarest,
 Calea Victoriei 81. U. 792 sz. alatt ezoigát.

Építkezéshez és mindennemű betonmunkához ki-
 válóan alkalmas az elismerten elsőrendű minőségű
Ia gurahonci portland cement
ólmzárolt zsákokban.
 Vezérképviselő: **KORNIS ZSIGMOND** Arad, telefon 9-18.
 Fretett gyári képviselők:
 Különféle la meszekből, Egeres gipszből, Tetőfedő palából.

Kiállítás!
 Az „Elena anyahercegnő“ védnöksége alatt álló
Háztartási és Ipariskola növendékei
 az év befejeztével a készített tárgyakból kiállítást rendeznek a
 KULTURPALOTÁBAN, mely június 23-án, vasárnap d. e.
 fél 10 órakor kezdődik és 28-ikáig tart. 3396
 Olosó és szép dolgok kerülnek eladásra.

LIPPAFÜRDŐ KLIMATIKUS GYÓGYFÜRDŐ
(a Bánát gyöngye.)
 Rádium, szénsavas, vasas, kén és magnézium tar-
 talmu ásványforrások páratlan gyógyhatásuknál fogva:
az országos belneológiai kiállításon
első díjat nyert. Gyógyít: Szívbeteg, érleme-
 szesedést, magas vérnyomás, Reumát, idegesség (neu-
 rastenia) vese és hólyagbántalmakat, az összes női szer-
 vi bajok. Lábadozók, vérszegény nők és
 gyermekeknek igazi természeti kinocsal bir. 3460
 Napi pensió: Szoba, fürdő és négyzeri
 étkezéssel 200-250 Leig.

Szőlőgazdák!
 Kezeljék szőlőjüket a régen ki-
 próbált és kitünően bevált
SULFAROL
 és
ARZOLA
 szerekkel lisztharmat és szőlő-
 moly ellen bordoi lébese belekeverve
 A bor minősége által a kiadás bőven megtérül.
Kapható:
Mezőgazdák r. t. Arad,
Johann Morschl U. arad,
Anton Lucacl Pauls,
Schneeberger Mihail Galoroc,
Wittenberger Mór Covasint,
Zehe Stefan Siria,
Nicolai Crisan Musca,
Tatar Stefan Moderat,
Schock Antal Pancota
 és
I. Faicievici Timisoara,
 Camera de Comert. 2894
 Telefon 545.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej, vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető megváltoztassa. Csak válaszbélyeggel ellátott kérdézősködéssre válaszolunk. Ajánlatok írásos levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

ALKALMAZÁS.

AKVIZÍCIÓS MUNKÁRA Jómegjelenésű fiatalembert vagy hölgyet keresünk azon naira. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1234

KERESÜNK vizsgázott gépészt a központi fűtéshez, Banca Româneasca. 3432

KERESEK vidékre orvoscsaládhoz jó bizonyítványokkal rendelkező középkorú jobb nőt, aki jól főz és általában ért a háztartáshoz. Ajánlatok irjanak Dr. Némedy Endréné Bárzava címre. 3408

KERESÜNK azonnali belépésre ügyes azillós ügynök, ügynöknőket valamint főügynök urakat a Singer varrógép-cég helybeni gépeladás és incassóra. Bourne & Co. Arad. Neuman-palota. 10502

KERESEK fiatal vegyeskereskedő segédet 1-el belépésre. Ajánlatok fizetés megjelöléssel Mannorstein, Sávársin. 3367

NAGYOBB KIFUTÓ FIU nappalra 16 fizetéssel azonnal felvételt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

FALUSI nyaralás idejére hét éves kisfiat mellé jobb családból való német leányt keresek Dr. Pietsch Béláné. Uj-arad, Nepsza-kastély. 3441

REGÁTBA kerestetik azonnalra perfect francia gouvernante, zongoratanú előnyben. Tudakozódni 3-5-ig Carpini-san mérnök. Str. Alba-Iulia 8. 3440

FÜSZER-, vas- és vegyesáruszakmában jártas segéd, komoly munkaerő, azonnal felvételt. 14 napi próbaidő kikötésével. Alkalmazás esetén személyesen elmentkezőnek költséget megtérítem. Képzett személyek ajánkozása felesleges. Fuchs, Gurahonc. 3435

NÉMET Fräulein vidékre 5 és 1 éves fiúcskához kerestetik, ki a háztartásban is segítkezik. Cim Erdős főmérnök, volt Erzsébet-körút 7. 3437

KEZDŐ irodai alkalmazott felvételt. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3451

MOZDONYVEZETŐ nyári cséplésre gépészeknek ajánkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3452

LAKÁS.

SZÉP, tágas kétszobás lakás kiadó a volt Lázár Vilmos-ucca 3. sz. Bővebbet a háztulajdonosnál. 3463

UJ épületben 3 szobás lakás, fürdőszobával és kétszobás kiadó Str. Turnului (volt Lovarda-u.) 3. sz. 3450

KÉT SZOBÁS, szükséges mellékkelvisegekkel álló udvari lakás a volt Szabadság-tér közelében kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

KIADÓ új házban lakás, Str. Ghica Voda (Vadászkürt-u.) 9. 3415

KÉTSZOBÁS lakás augusztus 1-re kiadó, volt Nádor-ucca 1. 3436

EGYEDÜLÁLLÓ özevgy, hasonló állású lakótársnót keres. Str. D. Balasa (volt Purgli Lajosné-ucca) 124. 3444

EGY szoba-konyhás lakás és 2 uccai szobás lakás július 1-re kiadó. Értekezhetni a háztulajdonosnál Str. Matei Corvin 1. 346

BUDAPESTEN lakó uriaszony elvállal a jövő tanévre tanulókat vagy egyetemi hallgatókat teljes ellátással és gondos felügyelettel. Cim Budapest, Balázs Mihályné, Podmaniczky-u. 67., III. 2. 3331

KÉT szoba-konyhás lakás kiadó, volt Kossuth-ucca. Érdeklődni Weisz és Haász szállító cégnél, volt Zoltán-u. 6.

KETTŐ erkélyes szoba lépcsőházi bejárattal azonnal kiadó, volt József főherceg-ut 19. 3427

NÉGYSZOBÁS udvari lakás f. évi augusztus hó 1-től kiadó. Str. Romul Veliciu 29 (volt Lipót-ucca.) 3375

Szép, tiszta

háromszobás modern lakás egy kis veteményes és gyümölcsös kerttel, baromfi udvarral, **július hó 1-ére kiadó.** Értekezni a háziasszonyánál: Str. Muciu Seeavola 7. szám. 8340

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NYERSBORKÖVET veszek legmagasabb árban. Irom. Arad, Str. N. Bogdan 2-4. 2578

NAGYON OLCÓS ZONGORÁK, különböző szőnyegek, evőeszközök, vitrin, dísz tárgyak, antik butorok, u. m.: sekreter, comód, Biedermayer fotelok és szalonok, antik székek, asztalok, órák, ágyak, éjjeli szekrények, stb. komplett ebédlő szalon, uriszoba berendezések, velencei és aranvazott konszol tükörök, storeok, ágyterítők, asztalneműk, fali órák, kristálytárgyak, sezlonterítők, női és férfi íróasztalok, bőrönd, kézimunkák, fali tálak, festmények, fali vitrinek stb. eladók Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

VENDÉGLŐSÖK! Legolcsóbb papírszalvéta Sándor Ferenc papírüzletében, meggyházszal szemben.

ELADÓ cséplőgép Máv 6-os, kazán 7-es javítva. Fericsan Miklós Arad-Gáj, Str. Justinean 35. sz. 3416

ELADÓ vetőgép, lögréblye, triór, rosta egyes és kettős ekék, nyári lászol, stb. Érdeklődni Str. Szava Raicu 144 3430

HASZNÁLT 6-os gépponyvát keresek megvételre. Cim Ioan Tripou, Agris. 3447

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat poharakat, különböző betárolókat, antik szalonokat, antik dísz tárgyakat, vitrineket, stb. Kiváncsok házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet, Str. Horia 1. (Széchenyi-ú) Neuman-palota. 1000

SCHUTTLEVORT kazán cséplőszekrény Máv. jökarban, eladó. Oala Ion, Gurba. 3290

MÉNESI hegyibor 50 hecto (asztali, rizik, vörös) eladó, Bővebbet, volt Dobó-ucca 9. földszint.

EGY nagyon jó konyhasparherd és egy szalon ocsón eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3446

ÜZLETI állványok és egy 4-es Arnheim cassa eladó. Berta Testvérek vasüzlet. 3455

ELADÓ egy lisztesládá, gyermek-fürdőkád, oválasztal és egy benzin sparherd. Értekezni a délelőtti órákban, volt Könyök-ucca 12-14, földszint, ajtó 5. sz.

ELADÓK malomtrierek és kettő trieurköpeny, tüzemképesek, Braun malomban, Micalacan.

HASZNÁLT pálinka üstöt veszek 220-280 lit, Dreucsán kereskedő, Kovaszinc. 2461

NAGYMENNYISÉGŰ PLEHPANT eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1151

ÜRES FESTÉKES HORDÓK eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 1454

MACULATURA PAPIR 5 kilogram csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

OKTATÁS.

PÓTVIZSGÁRA franciából és németből biztos sikerrel előkészíték. Str. Unirei 1. sz. (Fábián Gábor-ucca.) 3276

INGATLAN.

ELADÓ ház azonnal beköltözhető, 230 ezer lejért volt Variassy Lajos-u. 5. 3458

HÁZHELYEK 11 drb. szépen befásítva fűtőházak közelében, előnyös fizetési feltételek mellett eladók. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3464

ÜZLETEK.

RAKTÁRHELYISÉGNEK kiválóan alkalmas, betonozott pinchehelyiség a főútvonalon kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3385

RAKTÁRHELYISÉGEK kiadók, Reusz ecetgyár Bulevd. Reg Ferd. 55. 3445

„VIKTORIA” soffőr-iskola

okl. gépészmérnök vezetésével, elsőrendű kiképzés FORD és BUICK autókön, tandíj 2500 lej urivezetőknek, külön oktatás, gyors egyéni kiképzés. Str. Marasesti (Kossuth-u.) 11., em. 1 ajtó.

KÜLÖNFÉLÉK.

ÖRÖKBEFOGADNÁNK leánykát 2-6 éves. Leveleket Löbl hírlapiroda Arad továbbít. 3202

TENNISZHEZ AAC pályára hat társ kerestetik. Szent Ferenc imakönyv elve-szett. Becsületes megtaláló jutalmaztatik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3468

S. O. S. JAKKIÁLTÁS AZ ÉLET MÉLY-SÉGÉBŐL. Egy igazán számalomra méltó súlyos tüdő- és idegbeteg hadirok-kant, ki apró, éhez, gyermekeivel a legkétségbeesettebb nyomorban van, a legmélyebb alázattal esedezik a megértő nemes szívekhez némi segélyért. Nemes szívek! Mentsetek meg egy szerencsétlen családot! Gyors segítséget! Hol-czer rokkantörmester, Magyarország, Sashalom, állami szükségtelep 36-13. címen kér.

Bank- és magánkölcso

házakra, és földekre a legolcsóbban azonnal folyósított:

HATSCHEK,
Str. Marasesti (Kossuth-u.) 68/60. földsz. 4

Uj autobusziarat!

Június 18-tól kezdve mindennap Arad-Radna (Lipova)-Bärzava-Savarsin.

Indul Savarsinból reggel 5 órakor.
Indul Bärzaváról reggel 6 órakor.

Indul Radnáról reggel 7 órakor.
Érkezik Aradra reggel 8 órakor.

Indul Aradról délután 1 óra 10 perckor.
Érkezik Radna délután 2 óra 10 perckor.

Érkezik Bärzava délután 3 óra 10 p.-kor
Érkezik Savarsin délután 4 óra 10 p.-kor

Aradi végállomás volt Tabady Károly-u.

BUTORT

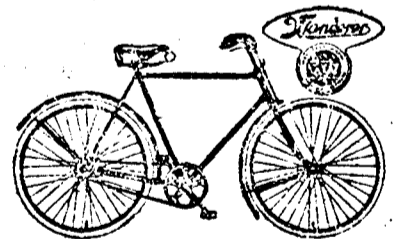
vásároljon közvetlen a termelőktől!

Az aradi LOCUINTA lerakat, új tagokkal kiegészítve, ajánlja olcsó

BUKOBUSIT

egyszerű és a legmodernebb kiviteiben, vállalkunk rendelésre mindenféle asztalos és kárpitos munkát.

Str. HORIA (volt Széchenyi és Ferdinánd-ucca) sarok. 3336

**WANDERER
SOLINGENI**

**PATRIA W. K. C.
WAFFENFABRIKEN**

OPEL, IDEAL, REX kerékpárok

legolcsóbban kaphatók

Hammer Vilmosnál

P. Avram Iancu 5-6.
Telefon 541. 2588

Természetes ásványviz

VICHY

A francia állam forrásai

Celestins- kőszvény, hólyagharut, cukorbetegség izületesuz

Grand-Grille- májbetegségek

Hopital- gyomorbetegségek

Vichy-etat-só emésztés elősegítésére szolgáló sósviz ház készítésre

Vichy-etat paszfillák ebéd utáni emésztésben igen kellemes.

Ovakodjunk az utánzatoktól! 2782

Nincs oly ügy, vagy megbízás, melyet garantált sikerrel el ne intézne Bucarestiben

KUNSTLER VIZUMIRODA
Arad, Bul. Regina Maria 22. :- Dácia szállóval szemben. :- Telefon 86.

Nyomatott az Aradi Közlöny, rotációs gépen. — Kiadóhivatal: Aradi nyomdaiállalat.